Массе а мехкий пролетареш, вlашагlкхета!

Сердало

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров ЧИАССР

Газет арадувл 1923 шера денз ◆ ШОЛТТА, 24 ИЮЛЬ, 1982 ШУ. ◆ № 88 (6854). ◆ Мах 3 кеп.

«ПРАВДА» ЯХАЧА ГАЗЕТО ДАЬЧА ХАТТАРАШТА Л. И. БРЕЖНЕВА ДЕННА ЖОП

ХАТТАР: Хlаьа Ливане а цуьнга гонахьа и отташ лаг-та хьал мишта лоархl ю?

ЖОП: Эгlазал хьовсуш дорхенш дола во хоамаш ух Ливанера хlара денна. Эгlазал и либански лаьттан тlа зуламаш дечарца. Гlайрахой кулгалга вайнаб эзараш ливанцаш палестинцаш, хlаьта и цlий мехкаделга сецаньдац. Похаеш латт Ливана столица — Бейрут. Гемоцид мара кхыдар алга ц1 Израило леладеча гlулакхех.

Къизл агресси хlанз а тlехьа хlанз лелаю Израиль? Ливана лаьттан тlара гlайрахой бlу кхы гоч ца оьш бахьанаш ца доахаш арабоаннхилга дlадехаш йола ООН Кхерамзлен Совета решенеи теркал хlанз ц1 ю? Дунен общественносто яхачунга ло ца дуьгlа хlана мег ю? Адрес дина доьзаш йола держава — США — цуьнга тlехьа латтандаь лелавдеш да уж деррига хlаман.

Советски Союзерча пай доккхол ду палестиниций, израильски восщинана чlоагlа духьоле еш мел барий къонахчалох. Палестински проблема мел чоалхдне яле а, мел йоккхийча халонех чакхдувлош палестински халкъ доде а, цхьа хlама да дика кхетадеш: палестински проблема гордиева шод бац, тураца хоадабуларгбац из. Хlаьта селлара халача хьаланка палестинцаша гойтача денала кердача низаца хьахьонх цар лорадер дийнача халкъа дийна гlулакх долга а уж кагбулургбоацилга а.

Цу тайпара, белгалара вывод л е йиш йолаш: политически моральни гlулакхашта чlоагlа эшарга юг Израиль агрессе, тlехь - тlехьа духкагlа хийрайоанкх из дуьсен халкъашта юкъерча арене.

Иш-м, дагадоххарагlа аьлча, тlа-тlа духкагlа пах кхетадеш боагlа Израила шийна чухьа а. Дуьсен тlа шерагlа кхетаду. Палестина гlарбий халкъа проблема къоастараяра эггара дикагlа бола, реалистически никъ, Советски Союзо цкъа санна дукхаза а дlакхайкадаь ма хиллара, — из палестински пачча хьалхе хьаяр.

Ливанера событеш дlаяр советски кулгалхой теркама юкъмоттиге латт. Советски Союза позиця кхетаеш я: тlема цlи дlанове, агресси социе ези, израильски бlу дlабаха беза ливански территоре тlара.

Iотlатохаргда аз. Вай мехко новкъостали гlои да а дьяд, дерг а да агрессора хьалхашка корта lочу ца бехкаришта, цу регионе дош нийсконца къоастаден ма шар оттабен гlертараша.

ХАТТАР: Хьона хетачох, цу гlулакха эггара хьалхарча аргlанна чакхдаха доагlа гlулакхаш малагlаш да?

ЖОП: Эггара хьалха хилакха даргдоацар да суверенни Ливана паччахьалхенна духьалара агресси социяра хьакъехьара а израильски бlу кхы гоа ца беши бахьаноша ца уввтадеш аранбинхара хьажъехьара ООН Кхерамзлен Совета решенеи Израилон США-си кхолчаттьелга.

Хlаьта, нагахьа ганна эгlара хьалхарча аргlамарчох, эттарга саготагlчох дуьне, израильски бlуьо Бейрута бьято дlабаханхана баргбац. Иай духьала дац, цу сагlорихьа эгlара хьалха боккха гlа а лаьрхlа. Малхбузехьара Бейрут лораеш дола паэаш израильски бlуьк вlашн къоастадара.

Цу гlулакха пайда эца мегаргбар ООН инзех. ООН ханна долча низаш континенташ Кхерамзлен Совето яьча решенегlа хlанз Ливане долаш хьлча хlаьта а. Кхтадеш ма дарра, вай дlако а чlоагlа духьала хурдда американски бlу ливански лаьттан тlа балара. Цу хьакъехьа хайта доагlар вай дlахайтад.

Иштта белгалдаккха белам ба са: Израила тlема аванторана духьала латта низаш кхотаденагlа ме хул, агресси социеча дlадетача паччахьалхенаш гом шерагlа ме хул, сихагlен тешаменгlен хурдда из дlаялар.

Хlанзарча, духьала дlаарг-да вай, кхохкаденнача хьялошка, эггара бокхагlча лоархlаме да гlарбий цхьоагlо хилар. Хlаьта цунна новкъарле еш доза хlаман, кlоагlга дог тийша най ма хиллара, кстара дахь дела е критически сахьат тlаэттача юкъагlа. Хlаьта цу дакъе тlехь-тlехьа чоагlагlа данза дарг-доацаш хулаш а хьагучадувлаш а латт вахара, кхеранзленна, кхычарех тийша хlама доацаш дегlанхара, шоай доалахьара паччахьалхе хьаяра йолу палестиниций бокъо lалашъяра оша гlулакхаш lарбаша шоайла вlаши дага а бьяна белгалделга.

Тlехьвардар. Ливане доаллачо юха а хаттар ца дича виташ: хlанз мукъагlа ха хьакхаьна йоацал - теш ц1енхаштгаи бизача бедкхоаме лоархlаш Гаргарча Малхбоален дош нийсконцеи масс оагlув чулоацаш къоастадара гlулаих дlаделаде. Агресси актехи тlема зовнехи дизза долча итташ шерий гlайгlанерча опыто хьхьенхад, герзий низаца конфронтаци лелаяра наькъо, сепаратни сделкай наькъо а мо мара Гаргарча Малхбоален проблемаш къоастайгlтан къоастайгlтаргlолапш ца хилар. Уж къоастаюлургьяц дешаца хьашт долаш йолча ерригача оагlонаша, цу дакъе палестински халкъа алхха законни вихал хиларах тарра ООП а йолаш, коллективни низаш оаргlалъхача мара. Дlахьалхашкахьа хьежаш, духьала цу перспективе гу ванна дунен халкъашта юкъера конференци гулъяра хьакъехьа ' вай енна предложени малхе хилар. Хlаьта сихагlа ме гулъю, дикагlа а да. Цу дакъе практически болх бе кийча я Советски Союз, Гаргарча Малхбоалене чlоагlа машар оттабара юкъе шоашкахьара дакъа лаца мел ловраша лоллыно цхьана гlулакхаш а леладеш.

Сийле хийла хьалхалаттарий!

КПСС обкома бюро, Нохч-
облсовпроф, ВЛКСМ обком
лошъеча, транспорта, бувза
вой гlулакхаш деча предпр
яьча социалистически яхьа и
ликански Сийлен улга тlа
хьожас а

РАЙОНА

ХЬАЛХАРА МОТТИГ —
Грозненски района;
ШОЛЛАГlА МОТТИГ —
Октябрьски района;
КХОАЛАГlА МОТТИГ —
Урус-Мартановски района;
Старопромысловским Веденским районаша баь дика болх белгалбаккха

Объединенешта, управленешта, тресташа юкъе:

ХЬАЛХАРА МОТТИГ —
«Грознефть» яхача объединенена;
«Гроэтрубопроводстрой» треста.
ШОЛЛАГlА МОТТИГ —
юрта болхам производственно-техническн lалашбача НГlАССР госкомитета;
гlишлошъеча Нохч-Гlалгlай управленена.

Предприятешта, организацешта юкъе:

ХЬАЛХАРА МОТТИГ —
«Грознефтегаз» яхача мехкадьттагазовм управленена;
СССР 50 шу дизара цlераrlча Грозненски химкчески завода;
П. Ахриева цlераrlча «Электроинструмент» яхача завода;
ТЭЦ-2;
сигнализацеи бувзамеи Грозненски дистанцена;

...правлене № 7 йолча гlишлош-
...ни треста Грозненски мон-
...ста № 3 йолча гlишлош-мон-
...нефтяна механ-ваттеи газн йоазача управле-
нена;
«Нефтехимзапчасть» яхача завода;
«Красный молот» завода;
Грозненски ремонтно-механическим завода;
гlишлошъеча Нохч-Гlалгlай управлене № 103 йолча дlа-юха лелача колоннана;
«Чечингсельстрой» треста № 920 йолча дlа-юха лелача механизированни колоннана;
«Горскнефть» НГДУ орса;
«Чеченнигушводстрой» яхача гlишлошъеча управлена аьшкабетонни изделей завода.

КХОАЛАГlА МОТТИГ —
буруи тохара балкий Грозненски управленена;
«Грознефтехим» яхача института;
ацетонови завода;
«Электроприбор» завода;
«Автоспецоборудование» яхача Грозненски опытно-экспериментальни завода;
«Чеченнигушводстрой» ПМК-5;
«Чечингавтодора» мехкарьера;
«Союзавтоматстрой» ВНПО Грозненски опытно-экспериментальни завода;
«Чечингражданпроект» яхача института.

КПСС обкома бюро, Нохч-Гlалгlай АССР Министрин Совет къежай доаьзар lалашдара республикански месачних химанча юкъа лелаьча социалистически яхьа итогашна.

Социалистически яхьа нотъяьнараш а лаьрхlа КПСС обкома бюрон Нохч-Гlалгlай АССР Министрий Советан сийлен грамоташ а луш республикански газеташ тlа чоагlдаьча Сийлен улга тlа йиьай,

РАЙОНАШ:

Шелковскоя,
хьалхара мотгиг ъьожаьр;
Наурски,
шоллагlа мотгиг ъьяхар.

БОАХАМАШ:

Шелковской района «Путь к коммунизму» колхоз;
Шелковской района «Шелковский» племзавод;
Наурски район «Красное знамя» колхоз;
Наурски района Ленина цlераrlа колхоз;
Надтеречни района «Горагорский» совхоз;
Назрановски район «Экажевский» совхоз;
Сунженски района Кирова цlераrlа колхоз;
Веденски района Орджоникидзе цlераrlча колхоза ъьайбаш леладу ферма;
Грозненски района «1 Мая» колхоз;
Гудермесски района «Кошкельдинский» совхоз;

* * *

КПСС обкома бюро, Нохч-Гlалгlай АССР Министрин Совет, облсовпроф, ВЛКСМ обком ъьожай 1981—1982 шераш-ка lан замапахьа ъьайбаш продукташ дукхагlа яхара а кийчъяра а тlекье районаша, колхозаша, совхозаша, фермаша, бригадаша, ъьайбаш болхлоша лелаьче республикански яхьа итогашна.

Социалистически яхьа котъяьнараш лаьрхlай

РАЙОНАШ:

Назрановски,
1981 шера 1 октябрь денз 1982 шера 1 июль ъьатlахкоаче ма ъьяь дуьл кийчдара план 109 процент, шура — 102, тхе— 131 процент кхоачашъеига lалашдаь.

Социалистически яхьа ъьалхара мотгиг а ъьожаяш КПСС обкома, Нохч-Гlалгlай АССР Министрий Совета, облсовпрофа, ВЛКСМ обкома керара кера тела Цlа байраях енна районе

Веденски,

1981 шера 1 октябрь денз 1982 шера 1 июль ъьатlахкоаче ъьяь дуьл кийчдара план 105 процент, шура — 104, тхе — 128 процент кхоачашъеига lалашдаь.

Социалистически яхьа шоллагlа мотгиг а ъьожаяш КПСС обкома, Нохч-Гlалгlай АССР Министрий Совета, облсовпрофа, ВЛКСМ обкома Сийлен грамота енна районе.

Социалистически яхьа котъяьнараш а лаьрхlа республикански газеташ тlа чоагlдаьча сийлен улга тlа йиьай.

Бохамаш:

Грозненски района «1 Мая» колхоз;
Сунженски района Ленина цlераrlа колхоз;
Назрановски района «Экажевский» совхоз;
Надтеречни района «Горагорский» совхоз;
Назрановски района «Назрановский» совхоз;
Урус-Мартановски района «Урус-Мартановский» яха коа тlара оалхазараш леладу фабрика;
Ачхой-Мартановски района «Ачхой-Мартановская» яха коа тlара оалхазараш леладу фабрика.

Фермаш бригадаш:

Сунженски района «Путь к коммунизму» колхоза шурий ферма;
Шелковской района «Красный пахарь» колхоза шурий ферма;
Наурски района «Терский» совхоза шурий ферма;
Наурски района «Советская Россия» совхоза шурий ферма;
Грозненски района «Виноградская» яха коа тlара оалхазараш леладу фабрика;
Веденски района Орджоникидзе цlераrlча колхоза ъьайбаш леладу ферма;
Веденски района «Прогресс» совхоза ъьайбаш леладу ферма;
Наурски района «Россия» колхоза жа Iуй бригада (вожхагlвола жа Iу Б. Ашхаханов);
Шелковской района «Червленский» колхоза жа Iуй бригада (вожхагlвола жа Iу С. Джадаев);
Наурски района «Россия» колхоза жа Iуй бригада (вожхагlвола жа Iу А. Исаев);
Шалински района «Московский» совхоза шурий ферма;
Ачхой-Мартановски района «Ачхой-Мартановская» яха коа тlара оалхазараш леладеча фабрика шоллагlа бригада.

Баьха ъьалхалаттараш,

шоай отраспешка доккхийгlа ъьожамаш гойтад.

Социалистически яхьа ъьалхара мотгиг ъьожаяьй царна.

Т. Альмурзаева — Шелковской района «Коминтарн» колхоза доярка;

М. Мамаев — Ведански района Орджоникидзе цlераrlча колхоза бажа Iу;

Л. Эдигов — Шалински района Куйбышева цlераrlча совхоза Iаьсий леладеч;

Х. Дуриева — Ачхой-Мартановски района «Ачхой-Мартановская» яхача коа тlара оалхазараш леладеча фабрика болхо;

Л. Магомадов — Надтеречни района «Минеральный» совхоза вожхагlвола жа Iу;

А. Шаповалова — Шелковской ранона «Коминтарн» колхоза ъьяхгарч пелевар.

Котъяьнарг лаьрхlай профессешна ъьожяш республикански социалистически яьа условаш ялочагlъьелга lалашдеш ъьайбаш леладарий группа. Сапалера цlеношка балара, туристически мел боацаш путевкаш а луш КПСС обкома, Нохч-Гlалгlай АССР Министрий Советан, облсовпрофан, ВЛКСМ обкома сийлен грамоташ енна царна. Социалистически яьа котало ъьяхдеча ъьайбаш леладарий группера эрга йоацаш «Жигули» яхь легковой машинаш йочкеръяь.

Магlалбина мехкдаьттахошта юкъе шерра яьржай «Хlара балхв лийнахьа хьадер дукхагlа хилийтаг» яхача девизагlа йола социалистически яхь. Къаьстта лаьха къахьегама хьокхамаш гойтарца белгалъяьшнаш укхаза шиъ балха виза мастер вола М. Хадзиев керте латта бурувдеттарий бригада.

Карабулак-Ачалуки яхача моттигерчв туха кlаларча юрски тlоанашта тlанхачара 6500 метр кlоарга буруо а тохаш тохкама скважина йоаккхаш ба барт тайнача бригада бурувдеттараш.

Дукха ха йоацаш 168 миллиметр диаметр йола обсадной колонна скважина чу lочуяхийта хийца а хийца кастта юха а буруо тохаргда цар. Социалистически яхь шерагlа йоаржаяра болх бе-рий юкъара дешара боарам айбара, хьаду балхаш дикагlа хилийтара, кшгта кхыдола дешаш къестадара духьа укхаза вlашагlъеллай бригадай совет. Бригада хlара болхло хьинар долаш, хьатlанкоачаш латтача делача цlеlшта къахьегама совглат кийчде гlерташ вола саг ва.

Дукхагlа мехидаьтта дакхара лоаттабеча къовсаме хьалхалаттараш ба уж.

Укх сурта тlа шоана гу производстве хьалхалаттар, 172 йолча буровой бурувдеттар вола Хазбиев Ахьмад.

Шиъ беррига шиъ, шийна мел ховш дар. шиъ балха лакха говзал хьипаре дlалу цо вай республика мехкдаьттахошта хьалхашка латта декхараш дизза кхоачашдара.

Х. МУКАЕВА, дилла сурт.

ШОАЙЛА ЯХЬЕ А БАЬННА

Фу бахьан долаш саготду ю? — ышна хаттар а дац, шиъ пандар бе а белла, делкъа ха хьатlанхьячча хана Надтеречни района «Ново-Грозненский» совхоза пйелагlча бригада кулгалдеш волча комсомольца Джеш-Ев Моплена юххе lохайра цу бригадера йола Алиева Сорсар. Тlаккха, — сийре хьатlанхачалехьа шийна яхь лелаеча бригадел пай хьалхи доврга, ышна аз дош лу хьона, — тlатехар.

Сорсара юххе lохайнар цун ышна — Иха, йолаш Киломатова Зара, Джамбаева Лиман, Джамурзаева Тонта, Магомадова Зара, Мартаева Разиа, Берригаш а, Сорсар сама, хоза оьал йолаш ба уж.

Джеш-ев бригадина чубоагlаран дукхагlоаран кастрахой бu. Царна леладе дlаденнад 74 гектар комсаш тlаьом лаьтта. Цунн оьсар доацаш дlена да. Иокхо ен хьалйийхий шиолерах хьа-ца комсий йотарг, дика даьд комсий муглараша юкъе доал. Из болх дикал лакха йолаш баьр механизатор, комсомолец Муртазалиев Мовлид ва.

— Хила а ца сзар балха дикал лаьхьа! Моллагlа волча контролерралла чlоагlагlа тlехьовсаш лоаттабу цар аз беча балха, — ыхаш белаш оагlача мехкарашкахьа дlахьеш Мовла.

— Мовлас шиъ болх дика лелабар бахьан долаш ух тера тхоаш боахаме эггара хьалхагlа чакхдьхар оаха бlьсетан кхашкара балаш, — йоах Джамурзаева Тонтас. — Хlанз, оаьздар аьлчи, комсаш яlара тхол кlезига хьалха а Умалатов Шаха шерто латта цхелагlча оригада колдектив.

Кхоалагlа шу да цу бригадаш шоайла социалистически яхь лелаю. Дlадахача шера комсий чуэцара хьалхара моттиг Пахий оригадис ньйкар. Уьайл, ала доагlа, цу хаина царга комсаш тlайола лаьтта 10 гектар кlезигагlеи болхлой дукхагlеи хинна хилар.

— Хlама дергдац, — йоах юха а Сорсарас, — оаха тхоай дар хьадоакхаргда. Хьинар кхо а ца деш къахьегарца тlехьайита хьожаргда тхо Умалатова бригада.

Хlаьта Джешиева культалдеш йола коллектин болх бо ховш я. Цунна тешал деш да бригадо укх шера тlаннца социалистически декхараш. План 59,4 центнер гу лаьш, тlара гектара тlара 62 центнер комсаш чуэца дош денвад цо.

— Из лаьрхlар кхоачаш а дергда оаха. — аьтар оригадира, тlаккха уйла а ма тlатехар. — Из хургда вай мехка а республика а хьежаш ца йоацаш оаха кийчду къахьегама совглат.

Толамо пакъабаха лерхl кобийгlий цlеlшта Умалатов Вахас кулгалдеш йолча оригада болхлочо.

— Атта дац Джешиева бригадаца социалистически къовсам лоаттабе, — йоах Умалатов Вахас. — Хlама ыалча, цун ерриг бригада къонача, кадай болча пахах латт. Хlанз а дицденнадац царна оаха солжа шоашкара хьалхара мотгиг дlаяккхар.

Сайрийна Джешиев Моллас хьокхамий Улга тlа дlалоар шиъ коллективо дийкъа ъьа оаьча балха итогаш. Цар хьатехар, тахан цун бригада болхлоша Умалатова коллективаг 0,5 гектара тlа дукхагlа оаьх балха.

Хьокхамий Улга тlа тlехьяьча йоацув а дья пайрах та са а дьяхха Моллас ъьожаяш «Къона къан» тlара балхаш чакхдьяь дарца тоор.

А. ХАЖМУРЗАЕВ,
Надтеречни районан сийта корреспондент.

КХАЧАН ПРОГРАММА КХОАЧАШГЪЕИ

ДЕКХАРАШ КХОАЧАШДУЛУРГДОЛАШ Я ТХА КОЛЛЕКТИВ

Советски пъяьн хьалторгlалагlарча йола партин принципиальни решенеш пачхьалкхе а еш, Назрановски район еча йовзоб дицдан эгlаяь. Масех доаьл техноло - экономически дlахьежаргда йола 1982 шера 6 октябрь денан коллективо тlехьачочагlдеш.

КПСС ЦК майдан Центрано яхачи промышленносто пъяьнгlаматта хьалхашка хоаьмаш оздан декхарийн отгlадьяь материалашни бийрий йолаш хьуржаш дешни дlаяь лойлера дацна.

Цунна дуьсенна чlоагlа предприятеш коллективаш мел чlоагlа оздаш кхета а, дуьне продукци дукхагlа ерыдешара оер нана доацаш а дуьйна да. Масала, маьлх ена яьккор дерригга а йолаш пъяьнгlаматта электроэнергица ду Хьалхара а хоза а ца йоа да ца йоацаш ер пъяьнгlаматта предприятеш 20—30 минота йотча сурагlа полеенна йоа йоаш. Цунна дуьйна пейда ю, под иштту, цунна ъьожаш пейдаш дицдан а чlоагlа лелаш. Аьлча Пъяьнгlаматта электроэнергица йоаш дицдан а, цунна 10 сов минодехан. Электропередачий ю йолча дварни лелорна ма пийсдешнад ахилга тхона най дахи дац, нана ма чам болаш маьлх да ца ихачаш хилча.

Продукце дицдан лоьхьеш лелаяр хьалхонцаш дола пъяьнгlаматта цхьа масех доацаш ер Хи дицдеш ер пийсдешнад цlарца лелаш. Тlаккха и керлачу дукха хьожаргда йола Алиева Сорсар, Тlаккха, — сийре хьатlанхачалехьа шийна яхь лелаеча бригадел пай хьалхи доврга, ышна аз дош лу хьона, — тlатехар.

Сорсара юххе lохайнар цун ышна — Иха, йолаш Киломатова Зара, Юсупова Зура, Джамбаева Лиман, Джамурзаева Тонта, Магомадова Зара, Мартаева Разиа, Берригаш а, Сорсар сама, хоза оьал йолаш ба уж.

Джешиева бригадина чубоагlаран дукхагlоаран кастрахой бu. Царна леладе дlаденнад 74 гектар комсаш тlаьом лаьтта. Цунн оьсар доацаш дlена да. Иокхо ен хьалйийхий шиолерах хьа-ца комсий йотарг, дика даьд комсий муглараша юкъе доал. Из болх дикал лакха йолаш баьр механизатор, комсомолец Муртазалиев Мовлид ва.

— Хила а ца сзар балха дикал лаьхьа! Моллагlа волча контролерралла чlоагlагlа тlехьовсаш лоаттабу цар аз беча балха, — ыхаш белаш оагlача мехкарашкахьа дlахьеш Мовла.

— Мовлас шиъ болх дика лелабар бахьан долаш ух тера тхоаш боахаме эггара хьалхагlа чакхдьхар оаха бlьсетан кхашкара балаш, — йоах Джамурзаева Тонтас. — Хlанз, оаьздар аьлчи, комсаш яlара тхол кlезига хьалха а Умалатов Шаха шерто латта цхелагlча оригада колдектив.

Кхоалагlа шу да цу бригадаш шоайла социалистически яхь лелаю. Дlадахача шера комсий чуэцара хьалхара моттиг Пахий оригадис ньйкар. Уьайл, ала доагlа, цу хаина царга комсаш тlайола лаьтта 10 гектар кlезигагlеи болхлой дукхагlеи хинна хилар.

— Хlама дергдац, — йоах юха а Сорсарас, — оаха тхоай дар хьадоакхаргда. Хьинар кхо а ца деш къахьегарца тlехьайита хьожаргда тхо Умалатова бригада.

Хlаьта Джешиева культалдеш йола коллектин болх бо ховш я. Цунна тешал деш да бригадо укх шера тlаннца социалистически декхараш. План 59,4 центнер гу лаьш, тlара гектара тlара 62 центнер комсаш чуэца дош денвад цо.

— Из лаьрхlар кхоачаш а дергда оаха. — аьтар оригадира, тlаккха уйла а ма тlатехар. — Из хургда вай мехка а республика а хьежаш ца йоацаш оаха кийчду къахьегама совглат.

Толамо пакъабаха лерхl кобийгlий цlеlшта Умалатов Вахас кулгалдеш йолча оригада болхлочо.

— Атта дац Джешиева бригадаца социалистически къовсам лоаттабе, — йоах Умалатов Вахас. — Хlама ыалча, цун ерриг бригада къонача, кадай болча пахах латт. Хlанз а дицденнадац царна оаха солжа шоашкара хьалхара мотгиг дlаяккхар.

Сайрийна Джешиев Моллас хьокхамий Улга тlа дlалоар шиъ коллективо дийкъа ъьа оаьча балха итогаш. Цар хьатехар, тахан цун бригада болхлоша Умалатова коллективаг 0,5 гектара тlа дукхагlа оаьх балха.

Хьокхамий Улга тlа тlехьяьча йоацув а дья пайрах та са а дьяхха Моллас ъьожаяш «Къона къан» тlара балхаш чакхдьяь дарца тоор.

А. ХАЖМУРЗАЕВ,
Надтеречни районан сийта корреспондент.

ЯЛАТ ЧУЭЦАР

22 ИЮЛЬ ХЬАТlАКХОАЧАШ (ХЬАЖИАШИ ДУГИ ДОЛЦАШ)

(чуэца делачох проценташ)

Районаш	Хьекнар	Аьрдар
Шелковскоя	100	100
Гудермесски	100	100
Наурски	94	94
Советски	94	92
Грозненский	78	88
Надтеречни	74	89
Малгобекски	56	46
Сунженски	47	42
Шалински	47	44
Урус-Мартановски	45	65
Ачхой-Мартановски	43	61
Новый-Юртовски	37	97
Ведански	36	76
Назрановски	18	11

ЧӀОАГӀДЕ ШЕФСКИ БУВЗАМАШ

(ПАРТЕ ГРОЗНЕНСКИ ГОРКОМА ПАРТИЙНО-БОАХАМА АКТИВА СОБРАНЕРА)

Укх деношка чакхъяьннача г. Грознерча партийно-боахама актива собрание дийцар «КПСС ЦК майски (1982 ш.) Пленума итогехи цига КПСС ЦК Генеральни секретаря, СССР Лакхехьарча Совета Президиума Председателя нов. Л. И. Брежнева яьча «1990 шерагга кхаччалца йолча ханарча Кхачан программахи из кхоачашъяра де дезарехи йолча» доклада тӀара хьадоагӀача партийни организацей декхарехи» дола доши. Цу хьакъехьа доклад йир парте Грозненски горкома хьалхарча секретара Н. И. Семенова.

Цо белгалдаьккхар, городской партийни организацеш, предприятейи организацейи къахьегама коллективаш юрта боахам дӀахо дегӀабоалабара, цун материально - технически база чӀоагӀъяра, кхачан промышленноста предприятеш дегӀайоалаяра тӀаберзабаь белгтала болх беш йолга. Алхха дӀадахача ихьан шера города предприятешка хьа а ль колхозаштен совхозаштен дӀаяхийтай 250 миллион сома маьха йола доагора - смазочни материалаш, тормозной барабанаш, автомобилаш тоаяра эша ступицаш, автоприцепаш, доакъара етта витаминаши тайп-тайпара хӀамаши, коа-карта эша инвентарь, кхыйола продукци. Мехка кхыча моттигашта лоаттадаьр доацаш юртбоахама эггара йоккхагӀ йолча районашта — Ростовски областа, Краснодарски, Ставропольски крайшта, Къулбаседа Кавказа вежарашта йолча республикашта 864 эзар тонн дизельни доагор, 600 эзар тонн лаккхоктанови бензинаш, 300 эзар тонн пийшкапка доагаду доагор дӀадахийтад.

ГӀишлошъеча организацеша республика колхозашкен совхозашкен хьалдаьд ихьа миллион сома маьха гӀирсаш.

Парте районни комитеташа юкхьандарча партийни организацешта, къахьегама коллективаша боккха болх чакхбоаккх колхозаштей совхозаштен шефски новкъостал деш. Укх тӀеххьарча диъ шера шарна 4 миллион сома маьха тайп-тайпара гӀо даьд. Хьалъяьй 28 доакъар кийчду цех. 134 эзар тонн силос чухошаргӀйола 81 траншея, горожанаша Ӏалаш а даь. дӀаденнад 24 эзар тонн моша доакъар.

Юртбоахама производстве Ӏилма - технически прогресс сихъеча белгтала дакъа юкъекхухьаш я городера Ӏилма - тохкама институташ, проектни организацеш.

Города транспортни организацеша дукха ду юртбоахама продукци кхачан товараши шоай хьинахьа дӀа-юха кхухьилга Ӏалашде гӀерташ. Карарча шера цу даькъера шоай декхараш дикка тӀехкхоачашдаьд цар.

Дикка опыт хьаьӀайнай хӀана городе гӀона дола боахамаш хьадарси дегӀадоаладарси хьакъехьа. Юртбоахама продукци йоаккхача хӀана дакъа лоацаш я 40 объединени, предприяти, организаци. Цар массаьа хьаьйи ши совхоз, 18 фермеи хьайбаш кхоаба площадкеи.

1981 шера гӀона долча юрта боахамаша хьа а даьнна мах беча организацешка дӀаденнад 1,3 эзар тонн геррга [illegible], 46,3 тонн чӀыьаьний. Цу гӀулакхо йиш хилийтай бахача нахъ кхачан продукташ лоаттаелга кӀезиг дукха тоаде. [illegible] пятилетки чакхйоалаш цу боахамашка шера дулх доаккхилга дӀаволочаде лерхӀ 2—2,5 эзар тоннага, чкъьаьрий — 300 тоннага. хӀаьта къайлача гуьте баьцалараш ихьа [illegible] 6—8 гектарага дӀаяздаре.

Цуна цаьна докладчика а цул тӀехьагӀа къамаьлаш даьчар а белгалдаьккхар юрта боахам дӀахо дегӀабоалабара партен правительствен тӀаийца решенеш кхоачашъяра городской партийни организаце беш бола болх КПСС ЦК майски (1982 ш.) Пленумо хоадаьча Л. И. Брежнева шин доклада тӀа йоалла рекомендацеш, указанеш [illegible] дӀа ма дехкари ца хилар.

Городо кхоачашъял [illegible] социалистически [illegible]. Продукци [illegible] «Грознефтеорг[illegible]» [illegible]

— [illegible] «Объединени» [illegible] партийни [illegible] секретара П. И. Громова. [illegible] республика колхозашкен совхозашкен [illegible] шефски гӀулакхаш.

[illegible]

коллективо хьийта хьа дехьа дайна доацилга хьахьекхар активе къамаьл даьча ТЭЦ-2 слесара П. И. Костюченкос.

Совха Ӏам чура хьа а даьха цар мах беча предприятешка гӀолла къахьегамхошка дӀаихачийтад 28 тонн чкъаьрий. ХӀаьта уж кхедара гӀулакх дене а дац хӀана предприятега. ДӀахо йодача хана чкъаьрий кхеделга шоаза алсамдаккха дага я предприяте администраци, партийни профсоюзни организацеш. Бекъда, из гӀулакх дегӀадоаладелга юхадеттача бахьанех дуцаш цо къаьстта теркам тӀаззар централизовани хьисапе доакъар лоатталаза дарг цо хилара.

Нохч - ГӀалгӀай АССР Министрий Советерча общественни кхачан управлене начальника М. С. Торшхоева дийцар укх тӀеххьарча шерашка общественни кхачан предприятеш дикка дегӀаяхарах, уж дӀахо йодача хана кхы а дукхагӀа дегӀаухаш хургхиларах. Цо предложени елар шоай низаци гӀона дола боахамаш хьаде ца могача предприятей коллективаш, ихьана пӀашагӀа кхийтта, паевой хьисапе из дича бекъахьа хургдир, аьнна.

— Объединене боахамий, предприятей коллективаша шоай дӀахо йодача хана чакхдаха дезача гӀулакхий эггара лоархӀамегӀа йола программа санна тӀаийцай КПСС ЦК майски Пленума решенеш, 1990 шерагга кхаччалца йола Кхачан программа, — аьлар «Чеченингушплодоовощ о з» объединене парткома секретара Л. А. Кузьменкос. Партийни комитето тӀахьожам лоаттабу моттигашка пленума решенеш Ӏомаелга, уж кхоачашъяра оттаяь мероприятеш чакхйоахилга миштала латт хьожаш. Из гӀулакх корта болаш леладе вӀаштӀехьдоал СССР хьаяь 60 шу, Нохч - ГӀалгӀайчен автономи хьахинна 60 шу, из шин долаьгӀа Россена юкъеяха 200 шу дизара юбилеяшта накъадолхаш шерра яхь йоаржае карагӀдьаннача коллективашта. Партийни организаци ишта оарцагӀьяьнай боахамашкара хьаъха баьцадаараш, сом шийн хаьнахьа ийдархошка дӀакхоачийтилга Ӏалашдой, торговле болхлошка совлен маьхаш доахий, кхыйола бохьонаш тела йой хьажара. Цу гӀулакха тӀаерзаль шерра общественность юкъе а оаш, хӀана рейдаш чакхйоах.

— Кхачан программа кхоачашъелга наьха хьал-торо айяра боккха лоархӀам бола экономически проблема хинна ца Ӏеш политически а гӀулакх да, — аьлар горисполкома председателя заместитела, горплана председателя А. Х. Аушева. Цу гӀулакха тӀаерзаль хӀанзале 3 эзар предложени еннай города къахьегамхошка. Дукхача предприятей, объединеней коллективаш лерттӀа йоахош я КПСС ЦК майски Пленумо хьалхашка оттадаь декхараш кхоачашдеча доагӀаш дола дакъа юкъедахьар духьа шоай коллективаш оарцагӀъяхара. Ихьабакъда, из ала йиш яц «Промавтоматика», «Оргтехника», швейни объединеней, «Автоспецоборудование» завода, цхьайолча кхыча предприятей нулгалхоех. Цар хӀанзалца хьа цу даьнъе шоаш лаьри де лерхӀари дьаьинадац. Оратора хьагойтар денхар сених латт аьлча, из шийтталгӀа пятилетка чакхйоаллаш городе вахача хӀара саго 12 килограммы кхоачийташ дулх доаккхилга гӀона долча боахамашка Ӏалашдайтарах литтаи хилар.

Актива собрание чӀоагӀа гатото си дийцар города ихьийолча предприятеша юрта боахама эша продукци хиннаьа дӀайоахийтам ца хилара. Юрта боахамера проблемаш къестаеча Ӏилма - тохкама, проектни - конструкторски учреждений, университета, институтий кафедрий Ӏилман потенциалахи творчески торонехи дукхагӀа пайда ийбелга хьаийтар.

Кхачан промышленноста предприятеши къахьегам лерттӀа вӀаштӀехь ца баьхар, оборудовани гишьялир, [illegible] коллективаш. [illegible] торговле кхачан предприятеш [illegible]

[illegible]

Актива собрание дакъа лоацаш а къамаьл деш а хилар парте Нохч - ГӀалгӀай обкома секретарь Л. Д. Магомадов.

С. МАНСИГОВ.

НОХЧ-ГӀАЛГӀАЙ АССР МИНИСТРИЙ СОВЕТЕ

ТХЬАМКА ДУКХАГӀА ДАККХА

Нохч-ГӀалгӀай АССР Министрий Совето тӀаийцаб «Республика колхозашкен совхозашкен тхьамка дукхагӀа даккхараи кийчдараи, тхьамка - ферментаци о н н и завод хьалъяра де дезарех» бола соцам. Цу тӀа белгалду, шийтталгӀа пятилетка шерашка республике тхьамка даккхар 1,5-за лакхденнад, хӀаьта 1990 шера 10 эзар тонн даккха а лерхӀ.

Из ишта дале а, тӀехьарча шерашка колхозашкен совхозашкен кӀезигагӀа тӀерко е баьннаб тхьамка леладара. Цхьадолча боахамашка из хьалхедара технологи телхаярах, цуина шийн хаинахьа Ӏунал ца дирах хьувкъам лоха ба. Велови тхьамка даиихар дегӀадагӀац Веденски, Сунженски, Советски, Шалински районашка, из хьалхедара аьтув боли хьалаш цига доллаше а. Пачхаьлкхенга тхьамка дохкара план кхоачашьяц Веденски, Сунженски, Советски районашка.

Юрта боахама министерства, «Чеченингушплодоовощхоз» яхача объединене, райисполкомаша е йоагӀа йоакхо ца тхьамка даккхара материально - техническа база чӀоагӀъяра. Хьалъяц сушилкаш, бийдал дӀаоттаьл лоаттаяри кийчъяри эша гӀирсаш. Боахамаш Ӏалашдеи эшача гербицидашца, кӀезига я цига рассада хьалхеяра механизированни парникаши теплицаши.

Нохч-ГӀалгӀай АССР Министрий Совето юрта боахама министерство, «Чеченингушплодоовощхоз» яха объединени, Веденски, Пожай-Юртовски, Сунженски, Советски, Шалински райисполкомаш декхарийла яьй колхозашкен совхозашкен тхьамка кхы а дукхагӀа доаккхилга Ӏаладиде, хӀара шера из кийчдара план цаьгга дӀакхачийта а из кхоачашъяра чӀоагӀа тӀахьожам лоаттабе а Тхьамка бахача пахагара а хьаийде.

Юрта боахама министерства, «Чечингколхозстрой» объединене 1984—1986 шерашка тхьамка леладеча республика колхозий чотагӀа Пожай - Юртовски районе хьалъе еза тхьамка-ферментационни завод. Из хьалъяра оакъзчик лархӀа Пожай-Юртовски районера А. Шерипова цӀерагӀа йола колхоз.

«Грозгипросельхозстрой» яхача института тӀадиллад юрта боахама министерства лимитий чотагӀа 1982 шера тхьамка - ферментаци о н н и завод хьалъяра проектировани е а из хьалъе я эшаш доллаша йола расчеташ елга, хӀаьта республика юрта боахама министерство декхарийла я царга хьалха а хьежа чӀоагӀъяра оттальча порядкагӀа дӀаччаяла.

Юрта боахамий министерства, «Чеченингушплодоовощхоз», «Чеченингушсельхозхимия» яхача объединенеша, НГӀАССР Госкомсельхозтехника, Веденски, Сунженски, Советски, Пожай-Юртовски, Шалински райисполкомаша дӀаболабе беза тхьамка леладеча боахамашта, отделенешта, бригадашта специализаци яра болх, цу культура хьувкъам айбара, из дукхагӀа даккхара де доагӀар чакхдаккха деза.

Тхьамка дӀадогӀача боахамашта хьежае еза эшаш йола лаьрхӀа техника, полиэтилени пленка, минерални удобренеш, бӀьовгӀаш лорая химически средстваш, парникаш, теплицаш, бийдал дӀаоттае а кийчъе а помещенеш хьалъе материалаш.

Юрта боахама продукташ кийчъяра а цир дикала а йолча пачхаьлкхен инспекце, «Табаксырье» яхача Грозненски межреспубликански контора чӀоагӀагӀа тӀехьожам лоаттабе беза хӀара боахамо контрактаце договораш кхоачашдара, продукце дикалга а боахамашца еза расчеташка а нийса хьажара.

Кхоана—СССР ТӀема-Форда Флота Ди

Шовзткъа шу дизад Ленинграде Нахимовски тӀема-форда училище хьайийллача хана дена. 1944 шера июне укхаза, Петроградски набережне, кхьачар Ӏомабала баьхка эггара хьалхара-бараш фронтовикий бераш, тӀема шерашка дай байна диса бой. Укхаза бар ишта духьал фронтера хьахьожабаь Нева тӀарча городе бахкийта полкийн кемай экипажийн къонгаш а. Шийтта шу мара даланза барий наьха тӀа лепаш дар денал гойтарах денна совгӀаташ.

ХӀана нахимовски училище деша ухараш боккхагӀа ба—бархӀ класс чакхъяьккхараш. Училище дӀаболалу уж форда дувзадення шоашта дагалаьттар кхоачашде. Училище чакхъяьккхарашта юкъе кӀезига бац боазаш бола кемай командираш хинна дӀаэттараш.

Школай юкъара дисциплинаш Ӏомаярна цхьана цхьамоцаша Ӏомаю кемай устройство, шлюпочни гӀулакх, форда уставаш. Из эшаш хургда Краснознаменни Ленинградски тӀема-форда база кемаш тӀа практика йолча хана.

СУРТА ТӀА: шлюпка дика Ӏомаяьй нахимовцаши Борисовский Алексей, Понаков Игорь, Молчанов Алексей, Дундуков Константина.

О. ПОРОХОВНИКОВА сурт. ТАСС фотохроника.

ПАРТГРУППАШКА—ОТЧЕТАШИ ХОРЖАМАШИ

КОРТА БОЛА КЪАМАЬЛ ХИЛАР

ДиазлагӀа партгрупоргала хержав Грозненски пассажирски автотранспортни производственни объединене шоллагӀча филиаля кхоалагӀча бригаде коммунист Каблахов Умар Днибович.

Цо къахьега бригада 40 сагах латт, хӀаьта царна ва 6 парте член. Партийни прослойка йоккха еце а партгрупорга карагӀдьяннад общественни вакарна дувзаденна гӀулакхаш нийса дӀа-юха декъа, коллектив вӀашийн кхотае, водителий дисциплина чӀоагӀъе.

Укх денощка отчет луш хиннача партгрупорга белгалдаьккхар, бригада коммунисташа шоай теркамы [illegible] моттиге болх бригадин хьисапе вӀаштӀехьбаккхарен къахьегамах алапи теларен система юкъейоалаяра гӀулакх лоаттадаьлга. ХӀаьта хӀана бригады кердача методагӀа болх беш а я.

Цу тайпара къахьегам вӀаштӀехьбаккхар шоашта чӀоагӀа пайдине хилар хьахьенхар собрание къамаьл даьча коммунисташа А. Мовтесина, Н. Буракова, М. Дидаша. Бригадин подряд юкъейоалаяро водителий балхьяра безам совбаьккхаб, цар аланеш лакхденнад, хӀаман кхоми хьураши лари уж чӀоагӀагӀа тӀаберзабаьб. Цхьан дешаца аьлча, къахьегараши дӀадохийтар а кӀезигагӀа дале а бухосцаш хьазур доккхагӀа хургдола хьалхаш хьаьдьл.

— Керда производственни звено хьахра тӀаерзаль йола процесс аттачарех яц, — аьлар коммунисто Г. Углуйца. — Хьалхьара дайза дисараши лоацаш тхьанига а. Йолаш яц ремонтни база, чӀоагӀа ихьаза Ӏалашью запасной запчасташ. ХӀана а вӀаштӀехьдаьккхалий бригадина эшаш йоли товарши [illegible] бригадира И. М. Поврузова уж гӀулакхаш [illegible] коммунисташ.

А. Мовтсова [illegible]

[illegible]

шу дизара даха ма довгӀара наькъадахара тӀаийца докхьий социалистически декхараш ханал хьалха кхоачашлара беррига водителаш оарцагӀбахара шоай низ дӀа мел кхоачар де декхарийла коммунисташ хилара. ХӀаьта уж декхараш атта дац, цар дош деннад шин шера план республика юбилей тӀакхоачаш кхоачашъергьл, аьнна.

Собрание дакъа лоацаш а къамаьл деш а хилар ГПОПАТ парткома секретарь Н. Рудаков. Цо белгалдьахар бригела партгруппана карагӀдьаннараш, кхоачамбоацараши дайза дисараши дӀадахара де ошараш хьахьекхар.

Ф. САУТИЕВА,
КПСС Ленински райкома организационни отдела инструктор.

* * *

— Тха партийни организаце групповой собранеш коммунисташа хьинаре дакъа лоацаш дӀахьош я, — аьлар Грозненски пассажирски автотранспортни производственни объединене парткома секретара Рудаков Николай Павловича. Коммунисташа дуц производственни партийни вахарен дешаш, критика и кхоачамбоацарашта, уж сихагӀа дӀадахара де доларан белгалдох.

15 июле хилар объединене кхоалагӀча автоколонна Мусаса Мохьмад-Рашида кулиадеча № 10 йолча бригады партийни группа отчетни собрани. Отчет луш партгрупорго водитела Тарахинов Ӏарби Алилуевичи дийцар пятилетка шоллагӀча шера задани бригадо толаме кхоачашьеш хиларах. Шера хьалхарча шин квартала план валовой доходагӀа 104,4 процент, мах боаккхаш километраш ииькъ бара хьакъехьа 101,4 процент кхоачашйир. ХӀаьта машинаш сайца ца латтийтара даькъе дикна толам баьккхар. Болх цӀена бара, заданеш кхоачаш а тӀехкхоачаш а яра даькъе бригаде коммунисташ хьалха латт.

Хьалхарча ах шера болх беш бригада водителашта пассажираш латӀьаш жалобаш хиннац.

Тарахинова новкъа а хеташ белгалдьаьккхар отчетни хана бригаде кхо авари хилар. ДӀахо йолача хана уж ца хулийташ болх бе беза, аьлар цо.

Юбилейни шера лакха культура йолаш болх беш, авари ца хулийташ чакхбоолара коммунисташ тӀахьийхар Тараханова.

Анитмсов Сергей Арминаковича шин къамаьл хетадир бригаде болча къонача водителашта боккхагӀболчар шефски новкъостал де дезаш хилара. Вай уж сихагӀа а дикагӀа Ӏомабича, цар болх толашагӀа бергбы, из бригадо шин задани кхоачашъяра найна массаие а накъадаргда, аьлар цо.

— Вай боахаме механически мойка яц, — аьлар Прошин Иван Федоровича. Из бахьан долаш машинаш лерттӀа цӀена яц, хӀаьта цӀеньеш дукха ха дӀайода. Администрацега хьадеха дела механически мойка ма хулла сихагӀа хьаийтийта.

Ю. ЮСУПОВ.

КЕРТТЕРДАР—ПРОДУКЦИ АЛСАМЙОАККХИЛГА

Сунженски района XX партсъезда цӀерагӀча колхозе шоллагӀа, кхоалагӀа, йиълагӀа [illegible] фермашка партгрупий отчетно-хоржамий собранеш чакхъяьннай. Собранешка къамаьлаш даьча партгрупоргаша а коммунисташа а белгалдаьккхар, отчетни [illegible]

[illegible]

№ 2, 3, 4 йолча фермашка партгрупоргала хержар колхоза кертера ветеринари лор Васильченко Николай Михайлович, зоотехник [illegible], [illegible].

А. ВЛАДИМИРОВ.

СОВГӀАТАШ ДАЬКЪАЛА ХИЛДА ШУН!

(Нисъедоалар. Долалур 24 июле аральнича номер тӀа).

ЛЕНИНСКИ РАЙОНЕ:

Грозненски производственни швейни объединене гӀолла:

Акопян Евгения Хачатуровнана — кладовщика.
Азуманян Лариса Багратовнана — пенсионеркана.
Бочагаева Лидия Васильевнана — филиала начальника.
Богдановская Евдокия Васильевнана — мастера.
Бирюлькина Анна Михайловнана — мастера.
Гутиева Лидия Андреевнана — пенсионеркана.
Гладилина Раиса Петровнана — йоккхагӀйолча бухгалтера.
Дюкарь Нина Максимовнана — швея-мотористкана.
Забиякина Антонина Григорьевнана — мастера.
Иванова Анна Аркадьевнана — швея-ручницана.
Кабалалиева Мария Григорьевнана — контролера.
Казеннова Клара Никифоровнана — мастера.
Павлова Анастасия Ивановнана — контролера.
Пугасина Зинаида Тимофеевнана — пенсионеркана.
Селиверстова Анна Ивановнана — воспитатела.
Стригунова Валентина Семеновнана — утюжильщицана.
Таран Вера Ивановнана — пенсионеркана.

Гороно № 12 йолча детсаде гӀолла:

Кочарьян Роза Ивановнана — заведующена.

«Красный молот» яхача заводе гӀолла:

Алисова Нина Ивановнана — стропальщицана.
Бородыка Евдокия Кирилловнана — пенсионеркана.
Гордиевская Мария Максимовнана — машиниста.
Дмитриенко Иван Владимировича — пенсионера.
Зевилова Вера Николаевнана — пенсионеркана.
Зайцева Валентина Ивановнана — распределитела.
Климов Александр Анисимовича — бюро начальника.
Могильный Моисей Егоровича — транспортировщика.
Румянцев Михаил Георгиевича — пенсионера.
Содов Александр Андреевича — пенсионера.
Сидоров Андрей Ивановича — пенсионера.
Сибогатова Раиса Матвеевнана — сверловщицана.
Серкантов Евгений Пантелеевича — пенсионера.
Сириков Николай Герасимовича — обрубщика.
Фролова Зинаида Ивановнана — пенсионеркана.
Фишман Бета Ильиничнана — маркировщицана.
Яковлева Анна Федоровнана — термиста.

Грозненски почтамте гӀолла:

Комаристая Мария Александровнана — [illegible].
Карпова Мария Александровнана — бувзама отдела начальника.
Орел Клавдия Ивановнана — оператора.
Попова [illegible] — почтальона.

НГӀАССР Министрий Советерча физически культурай спортен Комитете гӀолла:

Бондаренко Мария [illegible] — [illegible].

№ 13 йолча [illegible] школе гӀолла:

Лазарев [illegible] — [illegible].
Мануйлова [illegible] — [illegible].

Бувзама производственно-технически управлене гӀолла:

Алавердян Анна Карапетовнана — бухгалтера.
Баркова Тамара Вениаминовнана — участка начальника.

№ 1 йолча Грозненски пассажирски автотранспортни предприяте гӀолла:

Матвеева Валентина Владимировнана — инженера.

Грозненски городской телефонни станце гӀолла:

Абуладзе Мария Михайловнана — электромонтера.
Болтачев Равиль Хусаиновича — электромонтера.

Ленински райисполкома ПУЖХ ремонтно-гӀишлон управлене гӀолла:

Бойнов Иван Борисовича — шофера.
Горбовой Сергей Алексеевича — газосварщика.
Костышин Григорий Порфирьевича — электромонтера.
Рудь Нина Соломоновнана — кадрашта йолча инспектора.
Фролова Екатерина Павловнана — бухгалтера.
Филатов Петр Федоровича — мастера.
Фомин Борис Ефимовича — плотника.
Щербаков Федор Петровича — шофера.

№ 1 йолча поликлинике гӀолла:

Воробцова Мария Дмитриевнана — санитаркана.
Дмитриева Екатерина Ивановнана — санитаркана.
Негодиева Нина Васильевнана — медсестрана.

Грозненски молкомбинате гӀолла:

Кривонос Таисия Сергеевнана — лаборантка[illegible].
Поросных Василий Васильевича — слесара.

Грозненски «Гастроном» торге гӀолла:

Казарова Софья Александровнана — кассира.
Хабибулина Халида Ахметовнана — йоккхагӀйолча продавеца.

«Чечингкоопранс» яхача производственно-автотранспортни объединене гӀолла:

Васильева Светлана Ивановнана — йоккхагӀйолча диспетчера.
Волков Александр Игнатьевича — пенсионера.
Иванов Василий Алексеевича — [illegible].
Коломенский Василий Куприяновича — шофера.

Республикански психоневрологически диспансере гӀолла:

[illegible]

НГӀАССР [illegible] министерства № 2 йолча [illegible] гӀолла:

[illegible]

№ 3 йолча СГПТУ гӀолла:

[illegible]

«Чечингплодоовощхоз» яхача объединене «Родина» яхача совхозе гӀолла:

Воловик Константин Петровича — болхлочоа.

Тарана йолча Нохч-ГӀалгӀай предприяте гӀолла:

Бесчестный Николай Михайловича — болхлочоа.

НГӀАССР адвокатий коллеге президиуме гӀолла:

Добриев Алебика Жамалдийна — пенсионера.

Ведомственни йоадача охрана отделе гӀолла:

Пахомова Евдокия Александровнана — дежурнена.

Республикански наркологически диспансере гӀолла:

Готоруха Николай Филипповича — фельдшера.
Зайцева Анна Васильевнана — санитаркана.
Королева Фина Васильевнана — медсестрана.
Москалева Александра Тимофеевнана — керттерча медсестрана.
Новикова Нинель Максимовнана — сестра-хозяйкана.
Нагка Евдокия Семеновнана — медсестрана.
Омарова Ольга Дмитриевнана — санитаркана.
Попова Александра Антоновнана — медсестрана.

Профтехобразоване управлене гӀолла:

Кондрашова Нелли Александровнана — пенсионеркана.

№ 12 йолча профессионально-технически училище гӀолла:

Аносхина Галина Ивановнана — пенсионеркана.
Данюк Елена Павловнана — пенсионеркана.
Лысенко Ираида Тарасовнана — дежурни коменданта.

Музыкальни училище гӀолла:

Бронштейн Михаил Моисеевича — директора заместитела.

ЦӀагӀарча къахьегама комбинате гӀолла:

Цураев Баудин Хадаровича — снабжене сбытан начальника.

НГӀАССР торговле министерства ремонтно-гӀишлон управлене гӀолла:

Бациева Аштана — штукатур-маляра.

Нохч-ГӀалгӀай культпросветучилище гӀолла:

Гайдашова [illegible] — [illegible].
Брускина [illegible] — [illegible].

№ 56 йолча аптеке гӀолла:

Кочарова Тамара Аракеловнана — [illegible].

Судебно-медицински экспертизе гӀолла:

[illegible]

Грозненски химико-технологически техникуме гӀолла:

[illegible]

([illegible])

БОЛХЛОЙ КЛАССА ПХЬОАЛЕ

Вай республике дукха я профессионально-технически училищаш. Цар керттера декхар — лакха говзал йола болхлой кийчбелга. Училищай вахар, цига Iомаеш йола говзалаш шерагIа дIайовзийтара газета редакце лаьрхIал цхьайолча училищех йола материалаш кепаетта.

Укх оагIо тIа кепатеха материалаш оаха хетаю юртара гIишлош хьалъяра специальносташ Iомаеча № 11 йолча СГПТУ вахара, цун гIулаккхашта.

ГIИШЛОНХО—СИЙЛЕН ГIУЛАКХ

«Вай мехка хIара йоIа, хIара аIамигача сага хьалхашка шерра йийлла я вахарга вуга наIараш. Цар йиш я знаней, нраза, сийлен лакхаленга кхача, бакъда, цу дерригнега вугар цхьа никъ ба — хьаьнала, турпала къахьегам, алхха хьинарерча, турпалча къахьегамца мара кхача йиш яц цу лакхаленга» — уж дешаш аьннад Н. Островске. Цар лоархIам геттара а лакха ба таханн, цу дешаех девз лархIа еза кагирхоша шоаш вахара никъ хоржаш.

Цхьайтталагlча пятилетке капитальни гIишлошъяра даькъе КПСС ЦК XXVI съездо хьалхашка оттадаь декхараш кхоачашдар гIишлошъеча организацешта лаьрхIа квалифицированни болхлой кийчбарга хьежжа хургда. Къонг, квалифицированни специалисташ кийчбеш йола пхьоале а хинна дIаэттай профтехобразоваше дешара заведенеш. Грознера № 11 йола юкъера профтехучилище болх бе йолаеннай 1941 шера, укхаза кийчбеш хиннаб гIишлонхой. Цун хьалхарча дешархой торо хиланзар бокъонца шоай говзал караерзас, фашисташа тIабена тIом бахьан царна дийша а балалехьа дIалу дипломаш, цул тIехьагIа уж Даьхе лораерий мугIарашка дIаовт. Царех, училища эггара хьалхарча дешархоех хиннав тIом чакхбаллалца моастагIчох даташ хинна, хIанз Грозне вахаш вола Казенков Владимир Петрович. Каст-каста вай хул из ше деша ваьгIача училище, чакхбоах дешархошта юкъе кхетам балара болх. Хьаьта тха коллективо доккхал ду цу тайпара хьехамч хиларах.

Владимир Петрович болх беш ва республикански военкомате, цул совгIа, цо лелабу боккха общественни болх а. Дукха дикадар да цун кагирхошта дувца а дIадала а.

ТIема шераш чакхдаьнначул тIехьагIа халкъа боахама говзал йола болхлой эшаш хиларца дувзаденна, 1956 шера тха училище юха а болх бе йолалу. Хьехархой коллективана дика дагавоагIа ший хьалхара директор Шевченко Адам Тимофеевич. ВIалла а кхобеш гIо дора цо кхыметтел пенсе вахIча а, дешархой кхетам луш кхебеча даькъе.

Дукха дика нах чакхбаьннаб тха училище гIолла. Ше болх беча шерашка цо кийчваьв нйс эзар совгIа болхло, хIаьта 1971 шера денз цо кийчбу «Халкъий доттагIала» орден леларца Нохч-ГIалгIай гIишлон управленена лаьрхIа бола юкъера образовани йола специалисташ. Училище чакхъльхараш къахьегаш ба вай мехкарча тайп-тайпарча миIнгашка, хIара шера итташ бола кагирхой ух комсомольски ударни стройкашка балхаш де, хIаьта тха дешархой хиннарех дукхагIбараш къахьегаш ба вай республика столица хозъе гIерташ.

ХIара дийнахьа гIишлонхой кулгаша хьалъяьча квартирашка вай мехка ваха ховш ткъаь пхиъ эзар саг. Цох дикка дакъа доал ала мегарга тха училища а. ГIишлонхой говзал тха кагирхошта дIа а луш хьабоагIарех ба боккхагIбола гIишлонхой-хьехамчаш: Социалистически Къахьегама Турпал Ш. Хаджиев, А.-Г. Цечоев, П. Черепнин, кхыбараш. Хьехамчаша, производственни дешара мастераша беча балхо дикка лер ют. Ишшта, ший сочинене тIа тха выпускница йолча Чемурзиева Зухрас эцаз: «ГIишлонхочун професси карзерзайнча со хьожкаргъя хьаьнала къа а хьегаш наха, Даьхенна пайдана хила. Сона дукхаеза сай говзал, хIаьта доккхал а ду се советски болхло хургхиларах».

Белгалдаккха деза, училище дешархой коммунистически дог-уйла долаш кхебара дикка кхетама болх дIахьош хилар а. Хьаьта хIанз укхаза шоай тIехьхьара экзаменаш дIалуш ба училище чакхъяькхараш. Экзаменаш дIаенна баьлча уж а дIаоттагба республика болхлой мугIарашка. Царех хIаранс къахьегаме хьалхалаттарашта юкъе шоай моттиг хьа а лаьца СССР а Нохч-ГIалгIайчен а юбилеяшта накъаболхаш сийленца дIахьоргъя аьнна хеталу къахьегама вахта.

ХIаьта укх шера училище деша бахка дата болчарга ала безам ба са: тха училища наIараш царна шерра йийлла я аьнна а укхазара деррига хьалаш цар доалахьа да аьнна а.

Б. МАСАЕВ,
училища директор.

Хозал хьакхолла професси

ГIишлонхочун - отделочника професси эшаш а сийдолаш а професси я. Дукхача хана денз сагIше чуваха цIа чIоагIа хилнйта гIертарал совгIа, чура хоза хилнйта а гIерг, хIана аьлча, цо дикка лер ют сага физически а психологически а хьале. Къаьстта а из лоархIаме да вай замалахьа. Цудухьа отделочни балхашта дикка терко ю тахан нах баха цIенош деча а промышленни гIишлош еча а.

Отделочник — из ва штукатурни, малярни, облицовочни, хьоахача балхех вола специалист. Штукатур духхьал чура пенаш хьаьха Iац, дикка говзал йолча штукатуро декоративни хьисане хьоах арахьара пенаш, растворах хьаю хоза карнизаш, хьаю архитектурни деталаш, тайп-тайпара бесаш дола штукатурка, кхыдараш.

Маляр аьлча хеталу, из духхьал кIир етташ ва аьле, из ишшта дац. Дика говзал йолча маляро цIагIа хьаергья сурташ а дехкаш интерьер, панелаш е йиш я мраморах, гранитах, мах болча дахчах, ишшта кхы дIахо а. Цу тайппара дукха дувца йиш я облицовщика говзалах а. Цо кафель-тох, сурташца, орнаментаца, художественни мозаикаца хозду пенаш. Аз лакхе дийцараш да отделочника ду керттера балхаш.

Цу профессех йола юхьханцара знанеш училища мастерскойшка лу дешархошта, цул тIехьагIа уж чIаогIъеш балхаш ду производственни обученех. Бокъонца из говзал караерзае безам хинараша из говзал дика кара а ерзаяьй, цунга хьежжа балха тIа толам боахаш хьа а боагIа. Айса училище болх беча тIъаь шин шера аз кийчваьв 250 лакхара говзал йола отделочник. Царех дукхабараш таханн къахьегаш ба вай мехкарча тайп-тайпарча миIнгашка гIишлош хьалъеча. Масала, Бородина Люба болх беш я Якуте, Левченко Галина, Гусева Валентина болх беш ба вай республике, ишшта уж къахьегаш ба КамАЗ-е, Москве, Черкесске, кхы дIахо а. Уж ба соца даим бувзам доаттабеш а шоай каьхаташ тIа балхах, вахарах лаьца дагабувлаш а. Царех дукхачар истий кхийлаб, дукхабараш маьре нхаб, баькъда, шоай отделочника говзал хувцаш-м бац.

Н. ТАТАРИНОВ,
производственни дешара мастер.

Училища мастерскешка практически занятеш еш ба юртара гIишлонхой хургбараш.

ВАХАРА НАЬКЪА ТIА БОАЛАРЕХ

Училище баьхка дешархой шоаш кхувш боагIилгах сакхувш ба. Цу ханна царна новкъостал де деза шоаш бовза а гонахьара гуш дараш кхетаде а. Тешам боргбола къамаьл хиланза даргдац цу гIулакха. ЧIоагIа лоархIаме да 8 класс яькхачул тIехьагIа училище деша доагIа бераш, цар хьашташ довзар. Массе оагIув теркал а еш, чIоагIа къахьега деза лакха культура йола саг а вай болхло хьалкхевара. Цудухьа вокхарна нийсса дисциплина а яь, хьехаш я училище эстетика курс. Эстетика урокаш тIа бераште бIаргагу сага кулгаша хьадаь хоза мел дола хIама. Безам тIагIоргболашш чулоацам дика болаш хул тха училище преподавателя Р. С. Цуровас еш йола эстетика урокаш.

Коллективизм, профессеца безам, къахьегам дукха безар, новкъосташцара Iимерзал — уж оамалаш я бераша училище доакхача кхаь шера Iомаераш.

Опыт йолаш, шоай гIулакхи бераш дукха дезаш бола дика преподавателаш ба училище. Масала, царех ба Пушкарная Любовь Васильевна, Цурова Султана Роза, Табатчикова Дина Аркадьевна, мастераш Рогожина Любовь Ивановна, Золоторева Александра Ивановна, Атаев Хамид Тимуркаевич, дукхха кхыбараш. Царгара опыт хьанйю дуккача кхонача преподавателашен мастерашен. Цар хьехамца училища яькхараша балхаш ду мехка а республика а дукха гIирсаш хьалдеча. ТIехдика къахьегаш ба тхо долча дийша баьннараш Щербакова Люба, Эльсанукаев Iабдурашид, Эльсамбаев Iаддал, Умаров Апти, Ахматов Ийса, Ахматов Мувса, дукхха кхыбараш Нижневартовскерча ударно - комсомольски гIишлоне. Цу массане а шоаш шоай хиннача преподавателашкеи мастерашкеи кхухьийтача письмош тIа баркал йоах царна. «Уж ба бокъонда бола кагий нах!» — ала дог доагIа царех. Преподавателашен производственни дешар хьехача мастерашен царна дег чу йоссальча шоай декхар кхетадеш йолча уйлах цар сакхетам лакха лоаттабеш бола низ хиннаб. Ужкамо болча кагийча наха эхь тIакхоачадергдац, сий доаккхаргда шоай а учлища а.

Укх шера берригача мехно дездергда Советски Социалистически Республикай Союза 60 шу дизар. Цунца цхьана Нохч - ГIалгIайчено дездергда ший автономе 60 шуи нохчийн гIалгIайн шоай лоIамагIа Россена юкъебаха 200 шуи дизар. Цунца дувзаденна чIоагIа кийчон болх беш ба училище. Исторе кабинете общественни дисциплинай преподавателаша №№ 6, 7, 10, 4, 1 йолча группай производственни дешар хьехача мастерашца цхьана конференци яьй «Исторе замаш» яхаш тема а йолаш. Цига исторе преподавателаша Д. А. Табатчиковас берашта дувц нохчийн гIалгIайн шоай лоIамагIа Россена юкъебахарах. Шерра даьшхар цо Россена юкъебахар вайнаха мел лоархIаме да, дийцар СССР халкъий вежарашха долча доттагIалах. Нохч - ГIалгIайчено доаттабаьча революционни къовсамах, цун праздника таханенах. Конференце къамаьлаш дир дешархоша Байалиева, Уциева, кхычар. Цу тайпарча конференцеша, сайренаша, тIемен къахьегамеи ветеранашца хулача вIашагIкхетараша кIоаргга лер ют дешархой сакхетам чу. Царна хов, СССР вIашагIъеллача дена дIадаха 60 шу — уж сийлахь - доккхий хIамаш карагIдинна а денала доккхий тохкамаш дан а шераш долга. тIехьайиса Росси хинача метте Советски Союз— дукхха къамаш даха низ бола пайчахьалкхе хьахиниилга. Цар кхетаду цун кхоане хьалъе езараш шоаш болга.

Тха училище деша багIараша специальни общеобразовательни предметашца производства навыкашца цхьана Iомаю политически экономе курс, производства технологи, черчени, материаловедени, кхыдола предметаш. Дешархой гIулакха дика кийчъяь кабинеташ, лаборатореш, мастерскеш, дика вIашгIехьъяьккха дешархой быт, общежити, спортзал, спортивни площадкаш, столови, библиотека, кхыбараш я. Планагlеи дика вIашгIехьъяьхан чакхйоах училище спортивни, культурно-массови мероприятеш. Актови зале кIиранна диазза хьокх кинофильмаш, сар-сарахьа цхьана телепередачашка хьеж. Цхьана кино, театре, цирке, музее, кхычахьа гIолга вIашгIехьдоах.

Традицинни а хинна дIадоладеннад тха училищерча дешархой КъулбаседаХIирий АССР г. Орджоникидзерча СГПТУ-2, Дагестански АССР г. Каспийскерча СГПТУ-6 дешархощара доттагIал. Март беттa г. Орджоникидзе СГПТУ-2 коллективо тIанйцар тха делегаци, хIаьта апреле цар делегаци тха училище а ера. Делегацеш ишшта дIа-юха ахийтаро лерхIар — вIашн доттагIал долча коллективашта юкъе социалистически яхь йолаелга, Iилман ларда тIа къахьегам вIашгIехьа мишта баькхаб, кабинеташ, дешара база мишта кийчьяь, быт, дешара заведене кхыдола гIулаккхаш мишта вIашгIехьдаьхад хьожилга.

№ 10 йолча группана, социалистически яхьо хьахьекхачех, училище дикагIйолча группех цаI хиларах тарра. Грузен Азербайджанен гIолла Армене яха экскурсионна путевка елар. СССР 60 шу дизара хеталь ар из экскурси. Цу тайпара мероприятеш чакхъяхаро лакхъю дешархой дисциплинен общественни хьинари.

Родительски комитетаца цхьана хьок дешархой дешарах мишта кхет а деша мишта ух а. Дай-ноаной каст-каста хул дешархой Iеш болча квартирашкеи общежитешкеи. Бийца бала цIа, вина улла моттиг цIенагIа хьанай хьажар духьа вIашагIдехк хьажараш - конкурсаш. Дика вIашгIехьъяькхха лелаю дешархой самоуправлени.

Художественни самодеятельность хьашт яраша а де хIамаш да. Дукхха шераш хьалхагIа денз училище болх беш я духовой оркестр, хелкъа инструментий оркестр (дагадохха раг Iа аьлча, укх шера республикански хьажаре хьалхарчарех цхьа моттиг яккхарах «Халкъа оркестр» аьнна цIи тиллай цунах), кIаьнкийи йийгийи вокальни группаш. Художественни самодеятельноста дикагIа болча доакъашхошта Мержоев Аслана, Евлоев Ахьмада, Гириханова Рансайна Бенгре баха туристически путевкаш еннай. Болх беш я предметни кружокаш, технически творчество кружок, спортивни секци. Тха училищера арабоалача хана дукхагIа бола кагий нах спортсменаши разрядникаши хул.

ХIанз керда набор тIаэцара кийчо еш я училище. Халахете а, цхьаццаболча кагийча нахан мехкаршен юкъе а цхьаболча даьштаноношта юкъен даьржа харцахьа кхетадаь хIамаш да, кхы де хIама доацаш бисараш мара багIац училище деша лхаш. Из нийса дац. Тха училище деша ух школа тIехдика яькхараш а юхьханца денз школе дика дешаш хьабаьхараш а. Хайра знанеш йоацаш болча дешархошта чIоагIа кхаьгагаш беркатен болх бу опыт йолаш болча преподавателаша. Училище юкъера образоване а йоакх, специальность а эц. Из дика кхетаду дукхагIа болча кагийча нахен мехкарашеи, хIаьта ишшта даьша-ноаноша а.

ХIаьта училища чакхъяькха къона специалист дIахо дегIаварах лаьца аьлча, дIахордар деррига а цунах шийх тийша да. Цхьабакъда, дукхха ха йоаццаш укхаза дийца баьннараш толаме болх беш ба шоай училище. Масала, лаккерчен юкъерча специальнин дешара заведенешка дIахо деша а дешаш ший болх дика беш хьаоагIа уж: воккхагIвола мастер С. Х. Уциев, производственни дешар хьехаш бола мастераш Е. Н. Кулявко, М. Н. Тимаева, З. Нбрагимова, З. Зубаева, кхыбараш.

Тха училища йистелькхха дуккхачарех боккъал башха специалисташ хиннаб. Цар хьинаре дакъа лоац коммунистически общество хьалъеча, вай лаьттан куц эргадоах, ньссача аренашка хьалъувтгаю керда городаш, юрташ, заводаш фабрикаш. Ишшта хIанз а «Главчистастрой» яхача метте ударни комсомольски гIирс хьалбеча ваха кийчлуш ва тха училища йистелькхха 50 саг. ГIишлонхо — сий долеи дакен професси.

С.-М. ГИЛАГАЕВ,
дешара - кхетама балха училища директора заместитель.

БОКЪОНЦА ЙОЛА ВАХАРА ШКОЛА

КПСС XXVI съездо белгалдаьнихьад цхьайтталагIча пятилетке вай мехкарча профтехучилищашца кхойтта миллион къона квалифицированни болхло кийчбе везаш хилар. Из лоархIаме декхар кхоачашдеча ший хьинарера дакъа юкъехьу аз болх беча Грознерча № 11 йолча профессионально - технические училища а.

Производственни дешара мастер йолаш аз кулгалдеча группе дешаш ва ткъаь итт саг. Цар караерзаю гIишлонхой говзалаш, царех я каменщик, штукатур-маляр, плотник, художественни отделках вола маляр, кхыяраш. Дийша баьлча кагирхой цIагIоргба юрташка гIишлошъяра мастераш хилара тешал ду дипломаш а йиша.

Аз кулгалдеча группа дешархой хIанз кхоалагIча курсе хьалчубаьннаб, из интернационални группа я ала мегарга, хIана аьлча, цхьа деза мо барт болаш баханн а дешаш а ба укхаза гIалгIай, аварцаш, нохчий, кхыча къамий викалаш.

Дешара теори а практика а дика караерзаеш хьабоагIа кагирхой денгара-денга шоай вахара моттиг йовза, из бокъонца хьалаца Iомалу, цар оамалаш дикагIча оагIорахьа, лостам болаш хул. Хьаьта из ишшта мара хила йиш а лцар, хIана аьлча, училище дика вIашгIехьдаьхад дешархой знанеш кIоагIагIа хилийтара а салалара а тIадерзадаь хьалаш. Укхаза болх беш я технически кхоллама, предметни кружокаш, библиотека, спортивни зал, кхыдараш. Дика оттабаьб училище самодеятельни артистий шоай говзал дегIакхувла торо хулийташ бола болх, цун дола тешал да училище инструментальни ансамбль, духовой инструментий оркестр хилар. Дешархой каст-каста бахе хул кинотеатрашка, драмтеатре, лоацца аьлча, хьалаш дика хиларга диллача дешархоех хIаравар знанеш кIоагIеи дикеи хила езаш ва.

Белгалдаккха безам ба са, училищерча группашта юкъе дешара тIехьа шера социалистически яхь яржаш хилар. Хьаьта из кулгалдеча группа цу яхье даим призовой моттигаш йоах. Хьаьта укх шера хьалхарча квартале оаха хьалхара моттиг а яькхар. Дешархошта юкъе дика дешарца, общественни болх лелабарца группе безгалбаьннарех ба Евлоев Ахьмали Мержоев Аслани, Ахьмад тха инструментальни ансамбла доахъашхо а группа староста а ва. хIаьта Аслан духовой оркестра дикагIвола доакъашхо ва. Цу шина а дешархочоа Венгре баха туристически путевкаш еннай.

ТIехьара, дийша а баьнна дIаболхача выпускникашта училище дIалу юкъера дешар дийша хилара тешал деш дола каьхат а мастерIишлонхо хилара диплом а, яхаь шера профсоюзни стаж а хул цар. Цул совгIа, училище йовз царна вахара дукхха оагIонаш, хIаьта цIе диплом а доаккхаш училище чакхъяькхарий лаххарча дешара заведене деша болхаш льготаш а хул.

Каварча хана, ерригача республике санна, тха коллектива болх профориентация тIаберзабь ба, цу балха цхьацца халонаш а кийлоу тхона. Масала, бер училище деша дайта яхаш декар да дезаш хул дашка-ноаношка. Хьаьта уж шоай вайн «дола кулгаш» долларе а, цун моттиг училище йоллаше а, безам бале а беце а из инструкте деша вахийта гIерг. Е школашка хьехархоча ю дешача дешархочунга: хьа моттиг ПТУ я оаз. Цу гIулаххо а берий дог училищена хьара доахь. Бакъда, цар уйла хувца-м ду кIезига кIоаргагIа училищера вахар дайзача.

Хьаьта а, са ала безам ба царга: профтехучилище деша ва безам хьюначун из бокъонца йола вахара школа хинна дIаоттагья.

М. ЧЕМУРЗИЕВА.

БОВРГБОАЦА БЕЗАМ

БархI класс яькхачул тIехьагIа сона хьалгашка эттар хаттар: дIахо дешаш итт класс чакхъяькха аз, е училище деша гIо со? Деша е во дешацер аз, хьехархошта я вахар со. Цудухьа цергара новкъостал дийхар аз сайна: фу дича, магIа ницкъ хьалаьцача бакъйлаца бе.

Бархl класс яькхачул тIехьагIа сона хьалгашка эттар хаттар: дIахо дешаш итт класс чакхъяькха аз, е училище деша гIо со? Деша е во дешацер аз, хьехархошта я вахар со. Цудухьа цергара новкъостал дийхар аз сайна: фу дича, магIа ницкъ хьалаьцача бакъйлаца бе.

Тхоай училище сона вахаларг де, дика деше безам хилар е, дейза дукхха дика хIамаш общественни болх бе аьттув хилар е, тха дешархой а хьехархой а коллектив, дешара а вахара а хьелаш дика хилар дар.

Айса дешаш даькхчеча цу кхаь шера, аз дика кхетайьй вай хьамсарча парте а правительства а къона тIехье дийша йолаш, езаш йола професси кареерзаяь хьалкхее, царех бизза бола Даьхен кхонгаш, къахьегамхой кхебе гIерташ еш йола йоакхо. Дешара, къахьегам бовзара, Iомабара, пайда е болаш селагIара деррига дика дер де тха училище.

Школа яькхчаяр аьнне, са хургьяцар училище яькхчачул тIехьагIа хулаш йола аьттонаш. Укхаза специальность а Iомайьй аз, юкъера дешар а чакхдаькхад, цул совгIа, укхаза аз дешаш яькхха хе къахьегаме стажа чу а йоагIа сона.

ТIехдика дешаш чакхъяькхай ез училище, хIаьта цо цхьякхха аьттув а лу сона; сай безам болча институте цхьа экзамен мара дIе це луш, деше отта бокъо я са, хIаьта техникуме деша безам хуле— цига цхьякхха экзамен яла а езаш.

Специальность, вахаре аз довзаргдола толамаш, сона е, дика деше безам хилар е, дейза дукхха дика хIамаш чакхдаьннад уж кхо шу, из де тха училищера вахар секъердаме хиннилга. Дакъа лаца безам бола художественни самодеятельности кружок, спортивни секци яр болх беш тха училище, Iалаьмате дика актови зал, спортзал, тайп-тайпара спортивни майда я. Секъердаме чакхйоахар тха училище тайп-тайпара тематически сайренаш, тIема е къахьегама а ветеранашцера вIашагIкхетараш, самукъане экскурсеш. Дика дер дешар, хоза хулар практика. Цу масса долчоа «бехке» яр тха училище бартцхьоагIо йола йоккха интернационални коллектив...

ДIаенна аз тIехьара экзамен, экзаменационни комиссе сона енна 4-не разряда каменщика цIи. ХIанз строительни институте деша отта безам ба са. Из безам са чIоагIбаьр а училище я. ХIанз цига деша дикка аттагIа а хургда сона.

Са профессин массанена эшаш я, са дешаеи наннеи дика дейзад наI хIанз каст-каста оал цар: «Адам, отер тоаде деза... кухни е аза... тайп-тайпарча нхыча хIаман ремонт е аза». Бакъда, хIанз-м чIоагIа деза ба са дехьа из специальность аз хержа.

МАГОМАДОВ Адам,
училище выпускник.

ДАЙ-НОАНОЙ РАЬЗА БА

Бархl класс яькхачул тIехьагIа сона хьалгашка эттар хаттар: дIахо дешаш итт класс чакхъяькха аз, е училище деша гIо со? Деша е во дешацер аз, хьехархошта я вахар со. Цудухьа цергара новкъостал дийхар аз сайна: фу дича, магIа ницкъ хьалаьцача бакъйлаца бе.

Училище хьо деша отте, аьлар сога са хьехархоша, цхьа-дале, училище специальность Iомаергьа Iа, шозлагIаделе, юкъера дешар чакхдаькхара документ е эцаргда Iа, цул совгIа, дика дешаш из училище Iа чакхйоаккхе, конкурс йоацаш моллагIча институте деша отта бокъо е хургьа хьа. Тхога Iа хетте, училище деша оттарех пайда ца боале, зе хургдац хьона.

Бокъьалдар аьлча, Iаьха институте деша вехе безам болаш е вешар со, сона дагадар баьлхе специальность Iомаелга. Геттара хоза хетар гIишлонхой професси, къаьстта, хоза дех керда цIа бIаргадайча хIаьта е. Цу гIулаьхах лаьца къемаьл хилар са цIагIа. Дан неиеи духьал баьлар сона. Дошо медаль е йоаккхаш итт класс чакхъяькха аза Iа, йоахар цар, уж хаеташ бар ишшта дика деша са вIашгIехьдолга. Дукха е дIаьха е къемаьлаш хилар тха. ТIехьара вIашгIехьдаьлар са гIишлонхой професси эггара дикагIчарех нехк хьанчерех йолга уж дIахетабе. Ишшта, 1979 шера хилар сох ух училище дешарех. Дага е довзаш

Производственни практина дIайолалладехьа практиканташта йовзийт болх беча лелаю инструменташ. Из гIулакх дика кхочашду хьехархочо нов, Щербаковас.

* * *

Дика лел училище спортивни болх. Каст-каста чакхйоах уххаза тайп-тайпара спортивни яхьаш, спартакнадаш хул.

СУРТА ТIА: дIайолаьнна-ча аргIанарча спартакнада яхьашка дакъа лоацаш ба баскетболисташ.

КХОАНА–ТОРГОВЛЕ БОЛХЛОЧУН ДИ

НАХА ЛОАРХІАШ ЙОЛА САГ

Нагахьа мо шо Суяженски района Нестеровское яхача станице кхоаче, оаш ца дуйш юсергьяц хоал кийчъяь «Аьрзи» аьнна цІи тилла кафе. Цу тайпара из кафе хоза товаъ, кийчъяь дукха ха яц, хьалхагІа из тишо цІа дар. Тишача цІагІа йолаш а дика наьха теркам тІаозош яр из, хІана яьлча, ухаза геттара дика хьайора кондитерски изделеш. Уж хьаеш вар шиЙ гІуланх дика хоош йола кондитер Ахмиров Михаил.

Цу хана Яндиева Тамарай вуришйта шу мара даьнна дацар. Цу кафе пийсъешна йиаь пирожни чІоагІа чам болаш хиларах из хьаль Ахмиров новза лайр Тамарена. Цунна из новза а новз. Ахмирова хьехар ду йола шиЙ ученица йолаш балха я. Цу тайпара даболабелар Яндиевай къахьегама ницкъ. Цо дикка теркам тІа а бохийташ ладувгІар шиЙ хьехамчаш, дукхагІйолча хана дІа а яздора цуп кондитерски пІелеш яра рецепташ. Мастер раьза вар шиЙ ученицана, дукха ца гоиш Тамара цуп дика гІоича хиле дІа а отт. Хьаьта Орджоникидзевске кондитерралла балха дІахьожавеш шийга: хьона когамстта балха мала витача банъахьа ва аьнна хаьттача Ахмиров Михаила овл:

— Мишта мала витача банъахьа ва, аз сай гонзал дІасеша йола, шиЙ болх дика хоош йола Тамара ютаргьл-кх. Ишта Тамарех хул кондитерски пеха мастер. Торташ, пирожнеш, эсфир, булчаш — фуд ухаза хьа ца дер, Тишача цІагІа йолаш а дика наьха теркам тІаозош яр из, хІана яьлча, ухаза геттара дика хьайора кондитерски изделеш. Уж хьаеш вар шиЙ гІуланх дика хоош йола кондитер Ахмиров Михаил.

Цу хана Яндиева Тамарай вуришйта шу мара даьнна дацар. Цу кафе пийсъешна йиаь пирожни чІоагІа чам болаш хиларах из хьаль Ахмиров новза лайр Тамарена. Цунна из новза а новз. Ахмирова хьехар ду йола шиЙ ученица йолаш балха я. Цу тайпара даболабелар Яндиевай къахьегама ницкъ. Цо дикка теркам тІа а бохийташ ладувгІар шиЙ хьехамчаш, дукхагІйолча хана дІа а яздора цуп кондитерски пІелеш яра рецепташ. Мастер раьза вар шиЙ ученицана, дукха ца гоиш Тамара цуп дика гІоича хиле дІа а отт. Хьаьта Орджоникидзевске кондитерралла балха дІахьожавеш шийга: хьона когамстта балха мала витача банъахьа ва аьнна хаьттача Ахмиров Михаила овл:

— Мишта мала витача банъахьа ва, аз сай гонзал дІасеша йола, шиЙ болх дика хоош йола Тамара ютаргьл-кх. Ишта Тамарех хул кондитерски пеха мастер. Торташ, пирожнеш, эсфир, булчаш — фуд ухаза хьа ца дер, — дукха я ухаза хьадеча чам болча паарий шераш. Моллагіа цІей долча хана, е сар йоагІаш-йодаш моттиг хилча, ухаза боагІа юртара нах. Царна хов Тамарас ханнахьеп дикеп шоай ваказаш кхоачашдергдолга.

Нестеровскера кондитерски цех дикка йовзаш я районе, ухаза хьаяь хІамаш шоай юрта тика чура эца йиш йолаш ба Оалкама, Краснооктябрьске, Серноводске, кхычахьа баха нах. Кондитерски цеха ше кулгалдеш йолча юкъа Яндиевас кийчбаьб ше мо бола кондитерски гІулакха говзанчаш а. Уж болх беш ба шоай хьехамчаша а районерча кхыча кондитерски пехашна а.

Ийс шу хьалха Тамара кафе производства заведующелла хьожаю. Алхха кондитерски гІуланхага хьежача ялаш Тамара тІаккха, цул сов гІа, тоабе беваш хул кафе дав хІама кийчдеча цеза болх а. Хьаьта цу гІулакха шиЙ ханнахьа продукташ тІаяь еза, фу кийчдергдар-те яхаш уйла е а еза. Из а дикка карагІдоал хьашар долча кхьалсага. Іуйрийна, делкъ ийна, сайрийна дуаш дола даараш ва юпача «Аьрзи» яхача кафе чамага диллача, дечача ресторане санна хІама дац аьле хул. Ухаза массаза керда нарсаш, помидораш, кабуп, хох, петрушка хул. Кафена бальдаараш лолгтадеш я «Путь к коммунизму» яха колхоз, хІаьта цу колхоза къахьегамхой а денна біаггаго йиш я кафе. саяксмвыг

Ишта дика къахьегача коллектива кІезига баркалаш яздальац наха жалобайи предложенейи книжка тІа. Нестеровцаш хинна Іап уж, барналаш яздаьраша юкъе ба Бакура, Дагестанера, Омловцаш хилар вай республикера ши сар. парех пиІ Дибиров Лаудин вар.

КПСС ЦК майски (1982 ш.) Пленуме Л. И. Брежнева белгалдаьхьар юртара социальни вахар эргадаккхара, юрташкарча къахьегамхошта дикагІа культурно-бытовой гІуланхаш дара пайъхаш. Цу даьхье дикна моттиг дІалаца старех я торговли. Шиў лекхараш кхета а деш Дибиров а цунца болх бу дохкархой а ма хулла наха динагІа гІуланх де, уж тика тІара дог раьза долаш чутІоргбар де гІерт.

— Тха юртара тика, — яхаш дукх моттигерча школа хьехархочо О. Юпиаева, — оаха, тхоай ди тІехьа ланхагІа хуле хьашташ кхоачашдеш йола центр а хинна дІаоттай. Оаха, школа хьехархошна коллективин лояваш йича уж ахха тІехдина кхоачашъю унхаза.

Къаьстта а теркам тІабохийт Дибирова Сийлахьбокхача Даймехка тІема доакъашхошта гІуланх дара. Царех хІаравар дика могашал, ший болаш хилаш. Царех ва Бадаев Мовлад а. Бадаева кІупс эца аьнна яь заявка, уж товграш массаза хулаш деце а, кхоачашъе хьежар Лаудин, хІаьта цо из кхоачаш а йир.

— Тха денкар да балха план кхоачашъяр, — йоаХ Лаудия Баудиновна. — бакъда, къаьстта а доархІаме да наьха хьашташ диаза кхоачаш а деш из план йой. Цу тайпара бе гІерт тха коллектив шиЙ болх, хІана аьлча, наха пайдака хилар из хІара сага сийлен денкар да.

Ала деза, юрта Совета депутат хиларга хьежа. Дибирова нахага совлеш йола продукташ хьапйеча даьхье а дукха иъаьхьегилга. Цо дуйна къамаьлаш ду юртарча пахаца, дагавуьл цу хьакъехьа, хьехам ду. Хіаьта пах теш цох, хІана аьлча, незача сагах массаза теша догдоагІа. Масала, коагІарча оалхазарий фуаш бачаха пахагара хьапара план даим тІехкхоачашъю унхаза. Хіаьта цу паха даьрхІа промышленни товарий тика чу хул паха къердаш дола товараш: кІупеаш, паласаш, холодильникаш и кх. дІ.

— Бахача пахагара юрта болхама продукташ энара тІехьа беш бола болх оаха кхы тІа а тоабергба, — йоаХ Дибирова. — Эламига дале а цох хьахул вай мехка Іхачан программа кхоачашъпара данеа.

Даим «Наха пайдана хилара» яхача девиза тІара ца йоалаш хьайоагІа Дибирова кулгалду юртарча тика коллектив.

А. КУИМОВ.

ШИЙГАРА ДИКА ГІУЛАКХ ГОЙТАШ

Советски сар миччахьа къатъеташ хиларах по гІуланхаш, бувзамаш, доттагІал леладу дукхача къамех болча нахаца.

— Эскаре гІуланх деш волаш а интеркацпональни подразделене хилар со, — яхаш лувц Грозненски районерча Виноградное яхача юртарча промтоварни тика заведующе Дибиров Лаудина. — Соца цхьана гІоазал а хало а екъаш бар Ростовера Шевченко, баннец Парзалиев, гурже Дегашвили, лакец Магомедов, кхыбараш. Тхох хІаравар вокхан дикахетар де гІерташ хулар, из доттагІал дукхача хана дицлургдац сона.

Эскаре гІуланх дац вальча Лаудин цІаооагІа, ишта дукхача къамех бола нах бахача шиЙ юрта. ХІаьта дукхагІа наха юкъе хила ловш вола из мах бена даькъе балха а вода. ХІана ткъо шу даьнпад из промышленни товарий тика заведующи вола.

Дукхагіча даьккъе сага болх миита бу дупцача хана, вай дуиц цунна тиЙнача совгІатех. Уж кІезига дац Дибирова а. Болх беча дукхача шерашка цунна сннай шовзткъеп итт совгІа сийлен грамоташ, «Торговле отличник» яха сийлен цІи, ихы а дукхача совгІатош.

Соахка кооператорий Ергисоюзни совещанс данъа лоацап хилар вай республикера ши сар. парех пиІ Дибиров Лаудин вар.

КПСС ЦК майски (1982 ш.) Пленуме Л. И. Брежнева белгалдаьхьар юртара социальни вахар эргадаккхара, юрташкарча къахьегамхошта дикагІа культурно-бытовой гІуланхаш дара пайъхаш. Цу даьхье дикна моттиг дІалаца старех я торговли. Шиў лекхараш кхета а деш Дибиров а цунца болх бу дохкархой а ма хулла наха динагІа гІуланх де, уж тика тІара дог раьза долаш чутІоргбар де гІерт.

— Тха юртара тика, — яхаш дукх моттигерча школа хьехархочо О. Юпиаева, — оаха, тхоай ди тІехьа ланхагІа хуле хьашташ кхоачашдеш йола центр а хинна дІаоттай. Оаха, школа хьехархошна коллективин лояваш йича уж ахха тІехдина кхоачашъю унхаза.

Къаьстта а теркам тІабохийт Дибирова Сийлахьбокхача Даймехка тІема доакъашхошта гІуланх дара. Царех хІаравар дика могашал, ший болаш хилаш. Царех ва Бадаев Мовлад а. Бадаева кІупс эца аьнна яь заявка, уж товграш массаза хулаш деце а, кхоачашъе хьежар Лаудин, хІаьта цо из кхоачаш а йир.

— Тха денкар да балха план кхоачашъяр, — йоаХ Лаудия Баудиновна. — бакъда, къаьстта а доархІаме да наьха хьашташ диаза кхоачаш а деш из план йой. Цу тайпара бе гІерт тха коллектив шиЙ болх, хІана аьлча, наха пайдака хилар из хІара сага сийлен денкар да.

Ала деза, юрта Совета депутат хиларга хьежа. Дибирова нахага совлеш йола продукташ хьапйеча даьхье а дукха иъаьхьегилга. Цо дуйна къамаьлаш ду юртарча пахаца, дагавуьл цу хьакъехьа, хьехам ду. Хіаьта пах теш цох, хІана аьлча, незача сагах массаза теша догдоагІа. Масала, коагІарча оалхазарий фуаш бачаха пахагара хьапара план даим тІехкхоачашъю унхаза. Хіаьта цу паха даьрхІа промышленни товарий тика чу хул паха къердаш дола товараш: кІупеаш, паласаш, холодильникаш и кх. дІ.

— Бахача пахагара юрта болхама продукташ энара тІехьа беш бола болх оаха кхы тІа а тоабергба, — йоаХ Дибирова. — Эламига дале а цох хьахул вай мехка Іхачан программа кхоачашъпара данеа.

Даим «Наха пайдана хилара» яхача девиза тІара ца йоалаш хьайоагІа Дибирова кулгалду юртарча тика коллектив.

А. КУИМОВ.

«ТЕРЕК» КОТЪЯЬЛАР

ДІаоахача срача дийнахьа «Терско» чакхдаьккхар хьалхарча гоша тІехьара ловзар. Из шаттихетар вай команде дІазихьар цІагІа. С. Оржоникидзе цІерагІча стаднона тІа. Цу дийнахьа грозненцаш къаьсабсина бар Элистерча «Уралецапа». Аля доагІа, из укх шера «Терека» эггара дикагІа хинначи ловзарех цІ1 дар ларна. Футбола поллагІча лига мехка чемпионата юхьагІча зона турнирни таблице цхелогІча моттиге пр «Уралан», хІаьта грозненцаш, вайна ма хаьрна, эггара тІехьарчарча бар. Из ишта дале а, сихен технически говлеш ловзаш чакхдаьккхар из шаттихетар вай футболистапа. Даимал хьаьшний коанаІарашта тІагІерташ, дукхагІча даьккъе нар ловзон тІа хилар «Терек».

Укх ловзаре дика аьттув баьлар Садаев Іумара. Счет 2.0 йолаш «Терек» нот а йоалаш чакхдаьлар из шаттихетар. «Уралана» коанаІарашка шанхье бургап чутехар Іумар вар.

Цига лиар бахьан «Уралан» порхІагІча моттиге Іокіала яла елаш хилар, хІаьта из котало янкхар бахьан таблице 16-ча моттиге хинна «Терек» 12-ча моттиге яьлар.

Редактор Т. А. ТЕБОЕВ.

Сантьяго-де-Куба — республика малхбоалехьа йоккагІьярех йола город Іаламат дика революционни традицеш йолаш я. Цу Сантьяго-де-Кубе яьй 1953 шера кубински революци цигара дІайолаяь йола Манкада казармана ъь штурм. Укхаза Фидель Кастро керте вола патриотий группа «Граима» яхача яхта тІара Іойоссарга хьежаш подпольщикаша 1956 шера гІоттаяь хинний батистска тиранена духьала восстани.

СУРТА ТІА: города истопе музей улл Сантьяго-де-Куба къаьнагІа дарех долча цІеношка.

А. БОРОДИНА сурт. ТАСС фотохроника.

26 июль–Куба къаман восстани йолаенна Ди (1953)

ЭРГАДАЬККХА ЛЬТТА

26 июле Къам гІетта Ди белгалдоаккх Куба Республико 1953 шера Фидель Кастрос кулгаддеш хинна къонача революционерий группа Монкада яхача кредоста казармашка чухьидай. Хьакіалгіа яьккхар кубински революце историе хьалхара оагІув.

Укх шера шу сийлахьча денна деталь керттера мероприятеш чакхйоаха центр хилийта кермай Гранма яха провинци.

...ЙоаррІаша дІахьуладу готтига бетонни пайъхьа такиал. Аьрдехьа а ьттехьа а — тропически йоархІаша хьалйикъа ушал: эзаа хьоарчадеш овлаш, сигале а йарга ца йайаш йашка этта оик вола гайиш, Іулаш а дай дела моситаш, амен хьоен адам довш эрий, унзара моттигаш.

Педро Луис Санчесица, 1956 шера 2 декабре «Гранма» яхача яхта тІара укхаза Іойоссача революционерий отрида тІаийсеначь кубински аварххочуша цхьана доал тхо дІа.

— Гой ухаза, ших матта, юкъайшар уж, тІаккха цхьан юкъа са а дела дІа хо бохар, — яхаш дуиц Педро. — Йоарал дойла, мотталла а хьогалла а доІувкаш болча шиха кастилета товраш дестадора, листева йоаррІаша юкъе йолла дІаоаттаяь ший банкнар духьа. Хіъра ца іалаьдаттаяь хила банкна болаш гулар. Уж Іодеар, йоаррІаша тайпара доал наьна, баьв хи а дер ца Іа дитт ахьаду бохар. хІаьта а пхьагІа дІахьоъъьаьдаттаяь хуьр вора тоа дІа ца ь ахьаш.

Тайпара пхьоа ялаш ер из шера. Хіаьта а хІарор дуьв бинабар из хьабаьнна

фунгагІа - моллагІа хуле а из чакхбаккха. Дега гоама вола тиран тІеракхоссар, бала хьийга, Іазар эза халкъ мукъаданихар духьа чакхбаккха.

Цул тІехьагІа яр Сьерра-Маэстра. Къовсама шераш, толамаш доахаш я вьтуп па йоалаш а. Боабаь новкъостий. Тіаккхи, юхьера а, дукхача хана деиз сатийса котало. Гаване гІоздаьнначча халкъо тІаийцар Фидель Кастрон цунца цхьан даьхен партіатон кортамукъалеп бахьан долаш къовсам лоатІабаьраш.

ДІаихар шераш. «Гранма» тІара Іойоссар истора а хинна дІаэтар. Кастта ухаза памятник доГІаргда сийлахьдокха гІулакх дІадолаДІараша, ца бахьан долиш шоай вахар дІадеинараша.

Таха керда вахар бахьан долаш дІако къовсам лоатІабу нердача нохаало, цхьабиггда, алхха маьршача гІуланхий духьа — образ ваш, унахІеио лорнир, экономни бахьан долаш.

Хьинарча, берката ма къахьегама диаза ца йіара ди. Хіаьта хьалла пІанка пинъ а боаш дІа ца йохалуш хотта, ушал. оагІора дицина хьарха чубаьла горипаш хинна, кьаьд дуйн сордал бІара ца йайача фусамина ик тобене боаш хинна мекка из къахьегам бахьан долаш лоапача дина хьалъетгар городаш, Іодеар хІаьрча тайпара доал наьна, ъьалйир школаш, больницаш, заводаш.

Эгаваьлаш, тоалуш дагІа Гранма яха сийлахьа цІи лелаеп йола провинци. Іа лаьмаьт чІоагІа хинар ца дина пхьоа дешаш деанча дена— Монкада яхача провинсга ка лармента штурм ян 26 шу

САЛОІАЧА ДЕНОШКА

24 ИЮЛЬ

С. М. Кирова цІерагІа культурин салаІарен парк. 9.00. Болх беш я аттракционаш. 10.00. «Промтовары» яхача объединене хІамаш йохкара выставка. 10.00, 14.00. «Кавказа муамаш» яха радиоконцерт. 15.00. Кинолекторн. «Советски патриотизмен социалистически интернационализмен кхетам балар» яха лекци. 20.00. «Керда рубеж — керда ланхале» яха документальни фильм. 16.00. Халхара майда. Нохч-ГІалгІай пачхьалкхен филармоне артистий концерт.

В. И. Ленина цІерагІа культура Дворец. 11.00. Лекционни зал. «Шоана, ха гІерташ» яха устни журнал. 14.00. Читальни зал. Болх беш я «Сох лаьца законо а, сона законах а» яха лектори. «Сагі законаш» яхача журнала обзор. 17.00. Радиолекторш. «Даим цхьана». 19.00. Халхара зал. Болх беш я «ВІашагІкхетар» яха дискоклуб. 20.00. Бальпара театр. «Доазол дехьара кино говзанчаш» яха тематически кино хьокхар. Гойтаргда «XIII вола Генрихи цуи ялх сесаги» яха фильм. 20.30. Болх беш я «Таханар луне» яха лектори.

Химийин культура Дворец. 10.00. «Фаьлгий лукеп тІа» яха кинопикъбар. 11.00. Инспецпрованни фаьлга конкурс. 17.00. «Даим цхьана» яха беседа. 18.00. «СССР колхъий искусство» яха киносайре.

«Пролетбата» цІерагІа культура Цех. 10.00. Болх беш я аттракционаш. 14.00. Болх беш да «Чебурашка» яха берий кинотеатр. 20.30. Кагирхой салаІара сайре. Болх беш я «Зодиак» яха дискоклуб.

М. Горькн цІерагІа клуб. 10.00. «Халахь, ГАИ бокъонаш — хьа бокъонаш я хьона» яха берий утренник. 15.00. «Василиса Прекрасная» яха берий кинофильм.

25 ИЮЛЬ

С. М. Кирова цІерагІа культурин салаІарен парк. Торговле болхлой ден хетадаь наьха салаІар. 9.00. Болх беш я аттракционаш. 10.00. «Промтовары» яхача объединене хІамаш йохкара выставка. 10.00. 14.00. «Дунаевске музыка» яха радиоконцерт. 15.00. Кинолекторн. «КПСС кулгал — Советски Эскарн Тіема-Форда Флоти йохаергйоацен цун тІз хиларен хьаст» яха лекци. 16.00. Халхара майда. Нохч-ГІалгІай пачхьалкхен филармоне артистий концерт.

В. И. Ленина цІерагІа культура Дворец. 11.00. Кинотеатр. «Доазол дехьара берий кино» яха тематически кино хьокхар. Гойтаргда «Гран-При» яха фильм. 11.00. Кинотеатр. Болх беш я «Фаьлгий приключенеш дунен тІа» яха киноклуб. Гойтаргда керда фильм. 14.00. Лекционни зал. Болх беш я «Атеист» яха лектори. «ХьунагІара тамашенаш» яха устни журнал. 16.00. Радиолектори. «Наьха хьашташ — парте керттера декхар» яха радиолекци. 19.00. Халхара зал. Болх беш я «ВІашагІкхетар» яха дискоклуб. 20.00. Лектори. «Мукъача республикан йохаргйоаца цхьоагІо лоа а.

Химийин культура Дворец. 10.00. Берий майдай спартакиада. «Спорто вайна новкъостал дергда — ший лукхагІа хургба». 12.00. «Хозле, товле, са республика!» яха викторина. 16.00. Кагирхой салаІара сайре.

ФЕ ХИЛА

Кхаьшара балхаш сихденача хана балха уха нах кхоцка дІахуьл автомашинаца. Накъал, эргача полхожий совхозий машенІехьдолаш уж, автобусаца дІахувла: дукхагІча дакъа муъ кхухьача автомашинашца кхуьл уж.

Унзаа белгалдо довгІа уж машинаш нах дІа-йоьа кхувлора лерттІа нийсъеш йоацина: кузова тІа йолаш, хьолтІанала лагІаш, плтеха тата хилаш. Цу гІуланх йоанзо ши пхьоаттаза йоахкаш ший хьаш долчча тайпара водителла из доацаш хилар.

Уж кхочамбашараш терзал ца дирих ницкъ ма дІаоха кхувлеча дина тайпара кулгаш.

Урус - Мартаповн пасов Шаликора кхоша боаб бе нах нйІа воцш Ачхой-Мартановски районера «Овощевод» яхача совхоза мухь кхухьача автомашина водителла О. Э. Вагапова пхьоа кола тохача мотто вордал хьалхаэнкеп а вешна машина ІІалгІайгІеччий. Цу тІа оьгІача, царна дукха беран а долаш хиначча, пачка дукха ца йоаш йоаш, накъах кхы кийг о я кош, пхьагІа кхувлеча йоаш а вечи.

Тіехьагіа гучи ма дагІара, Вагапова машина гаранта лелаеп хиначи, техницески телка, шера йола техницески осмотр яьлан хиначи. Цул совгІа водитель пих дІаоха кхувла бохка йолаш а хиначи, хІана яьлча цун водительеи оьгІача йоаш а хиначи хиначарг.

Цу масалех довгІаш йола цІамодаш а декхарийла да транспортин средстваш йола чу бохкий кудепстар.

Дицдаьча ширста (19—22 шера) ревпубликан пхьоьъьаьнка ПІ анарг хиначи. Из гІа ма ненаьв. Из гІа ма ненаьв.

ШТАБеп МВД ГАИ.

ТЕЛЕВИДЕНИ

24 ИЮЛЬ

I ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.45 — Город Ереван берий художественни коллективий концерт.
9.25 — «Федор Тронмовичун кхыбараш...». Передача 3-гІа. Даньа лоаш Украина Коммунистически партс Полтавски обкома хьалхарчи секретара Ф. Т. Моргуна.
9.55 — Дунен халкъий кхоллам.
10.25 — Музейшен выставочни залашчен йолла. И. К. Айвазовски. Феодосийски суртий галерея.
11.00 — «Тахан парке. Фильм-концерт — Ленинград.
11.30 — «Спортлото» 80-гІа тиражи.
11.40 — «Котлас яьлаларш». Фронте хинначи доттагІий клуб. Тихоокеански флота 60 шу дизарг.
13.10 — Фильм — бератта. «Шторм па суше».
14.30 — «Кердалараш».
14.45 — «Хьайбай дунен тІа».
15.45 — Кхоана — махбена болхой Ди. Передаче дІаэца доац КПСС ЦК члена СССР министра министра А. П. Струева.
16.10 — Торговле болхлой Денна хетадаь концерт.
16.55 — Мультипликационни фильм.
17.15 — Политически обозревателя В. П. Бенетова беседа.
18.00 — Футболан йола СССР чемпионат. «Динамо» (Москва) — «Динамо» (Киев).
19.45 — «Монт-Ориоль» яхача телевизионни спектакля премьера. Автор — Гі де Мопассан.
21.00 — «Ха».
21.35 — «Монт-Ориоль» яхача спектакля дІадахьар.
23.30 — «Кердалараш».

II ПРОГРАММА

8.00 — Гуйранера гимнастика.
8.15 — «Умахіема хила лоаш хьо вазар».
8.25 — Документальни фильмий программа.
9.15 — «Третье измерение» яха телевизионни дукъасеринма художественни фильм. 3-гІа сери.
10.30 — «Гуйранера почта» яьа музыкальна программа.
11.00 — «Хьавалве мотиг — бера ха». Р. Погодин. Кешнах дола дувзаргІа.
11.45 — «Фу, маца, мичаг?». Телевизионни викторина.
12.05 — «Халкъа пхарам».

ЧЕЛЯБИНСКИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕ СТУДИ ПРОГРАММА

13.15 — Города Челябинская йола кинозарисовка.
13.30 — «Сити заводы — заводе сатех. Киноочерк.
13.45 — «Урале пахьа да тхо». Концертни программа.
14.20 — «Кхоана — торговле болачуьи Дь».
14.10 — «Семіаер». Телевизионни журнал.
15.15 — «Доттагіаг». Киножурнал.
15.35 — «Оа Лаьен салтов».
16.10 — «Сар — дыттан тІа ца ваьа». Передача дІаьжу «Шестое чувство» обозревателя А. Э. Шапенко.
17.15 — «А. В. Пеньковский яьа-ган».
18.10 — Сийлахь - Болатага тІатІабера 65 шу дитгера. «Вас вызывает Фильм 30-гІа. «Шу 1945-гІан».
19.30 — «Музыкальна вопсех».
20.00 — «Вийна дахьаьна хийла шиъ, бераш».
20.15 — «Умахіема». Телевизионни викторина программа.
21.00 — «Ха».
21.35 — «Шидаьлча темаш». Художественни фильм.

II ПРОГРАММА

8.00 — «Зарязка с дІаотта».
8.20 — Телевизионни концертальни фильмий программа.
9.25 — «Голдъьлоч темаш». Художественни фильм.
10.55 — «Хьасташ». Музыкальна программа.
11.15 — «Спор-клуб».
12.15 — «Белаш гонахьа». Останкино Концертни студера шоша сайре.
13.30 — «Віаргагундар — тешаш хила дар».
14.55 — Зима техе хоза хила. са республика. Хьакъа кхоллама республикански телевизионни фестиваль.
15.55 — Сага сий ду къаьстта-мо. Киноконцерт.
16.45 — «Оама вийна віашагІкхетарашца». Н. Дизиаев — Х. Нурадилова цІерагІча Нохч-ГІалгІай драматически театра актер.
17.20 — «Денкъа». Телевизионни публицистически художественни фильм. 2-гІа серн.
18.25 — И. Осипова цІерагІча Пачхьалкхан хоза хьакъа оркестра солистий ширстта концерт.
19.45 — Сийлахь-Бохкача Октябрь 65 шу хьехаро «Вай быстрафи». Фильм 31-гІа. «Шу 1947-гІан».
19.45 — Велосипедни спортах йола чемпионат.
20.00 — «Вийна дахьаьна вийна шиъ, бераш».
20.15 — Балха тІехьа йола ловзаш. Концерт (цхьоаг чоагІа).
20.45 — «Матрос». М. С. Ножкина дицдар.
20.50 — Самодеяльни вокална коллективаш.

III ПРОГРАММА

8.00 — «Зарязка с дІаотта».
8.20 — Телевизионни концертальни фильмий программа.
9.25 — «Голдъьлоч темаш». Художественни фильм.
10.55 — «Хьасташ». Музыкальна программа.
11.15 — «Спор-клуб».
12.15 — «Белаш гонахьа». Останкино Концертни студера шоша сайре.
13.30 — «Віаргагундар — тешаш хила дар».
14.55 — Зима техе хоза хила. са республика. Хьакъа кхоллама республикански телевизионни фестиваль.
15.55 — Сага сий ду къаьстта-мо. Киноконцерт.
16.45 — «Оама вийна віашагІкхетарашца». Н. Дизиаев — Х. Нурадилова цІерагІча Нохч-ГІалгІай драматически театра актер.
17.20 — «Денкъа». Телевизионни публицистически художественни фильм. 2-гІа серн.
18.25 — И. Осипова цІерагІча Пачхьалкхан хоза хьакъа оркестра солистий ширстта концерт.
19.45 — Сийлахь-Бохкача Октябрь 65 шу хьехаро «Вай быстрафи». Фильм 31-гІа. «Шу 1947-гІан».
19.45 — Велосипедни спортах йола чемпионат.
20.00 — «Вийна дахьаьна вийна шиъ, бераш».
20.15 — Балха тІехьа йола ловзаш. Концерт (цхьоаг чоагІа).
20.45 — «Матрос». М. С. Ножкина дицдар.
20.50 — Самодеяльни вокална коллективаш.

РАДИО

24 ИЮЛЬ

8.40 — «Юртара цІаьр (цІечий маттала).
7.15 — «Грозненский рабочий». «Комсомольское знамя» газетий обзор.
7.25 — «Сердало» газета обзор.
7.30 — Передачай программа (орсий маттала).
7.35 — Передачай программа (гІлагІий маттала).
8.25 — «Кулгалочун маса». Радиосурет (цІечий маттала).
10.10 — «Дошо яранаш». Радиокомпозиш (гІлагІий маттала).
10.35 — Хоамаш.
11.00 — «Хьона. Даьхе сеанчун ваго» (орсий маттала).
11.30 — «Сатирически эзарий тІаьв». Радиожурнал.
12.30 — «Ратмы XX асаре ахача цІилара передача (орсий маттала).
13.00 — «Кавказа гуйранаш ога радиомурцах (орсий маттала).
13.45 — СССР Тіема-Форда Флота Денна хетадаь концерт.
15.30 — «Наьха пайдата». Художественни фильм.
21.00 — «Ха».
21.35 — «Йздархо хІанзарча дунен тІа». Социалистически Къахьегама Турвалочун. Ленински премо лауреата, «Литературни газета» керттерча редактора А. Б. Чаковско выступлени.
21.35 — П. И. Чайковски цІерагІча Дунен халкъашта шоърча конкурса итогаш.
23.10 — «Кердалараш».

25 ИЮЛЬ

7.15 — «Грозненский рабочий» газета обзор.
7.25 — «Ленинан некъа» газета обзор.
7.30 — Передачай программа (орсий маттала).
7.35 — Передачай программа (иохчий маттала).
8.25 — «Школа хоза хета хиларш» (орсий маттала).
11.15 — Торговле болхлочун Денна хетадаь программа (орсий маттала).
16.15 — Болхлайчарна бирза лаьца. «Волга шофер хиларш». Беседа (орсий маттала).
16.50 — «Къаьна тІедиъ» (иохчий маттала).
17.30 — «Школьни тІедиъ» яьа радиожурнал (орсий маттала).
18.30 — «Школьни тІедиъ» яьа радиожурнал (орсий маттала).
19.00 — «Цо сийлахь» (гІлагІий маттала).
19.15 — Иэдиев потехьа полчарнаш. Концерт (иохчий маттала).

УКВ

19.00 — Л. Матрофанова «Фронта майра нерган бакъо. Радиоспектакль.
19.30 — Малхбо болхлочун концерташ хоамаш.
20.00 — «Матрос». М. С. Ножкина дицдар.
20.50 — Самодеяльни вокална коллективаш.

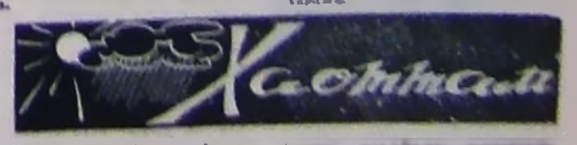

Тахан республике гІоллеш Грозней чуцидаьлуш мораш а йолаш, болчаш а йолаш, малхбоалехьара сенузаш 3— 8 метр чІоагІа шу а хьакъаш хиъеш фигура температура республико 23 — 27. Гроднс 23 — 28 градус йоккха хила йолаш хиъеш тарлу.

Кхоашен дошмеш мерхаш а йолаш, болчаш а йолаш, малхбоалехьара сенузаш 3— 8 метр чІоагІа шу а хьакъаш хиъеш фигура температура республико 23 — 27. Гроднс 23 — 28 градус йоккха хила йолаш хиъеш тарлу.

Кхоашен дошмеш мерхаш а

МЕТЕОСТАНЦИ.

ТХА АДРЕС: [illegible] г. Грозный, Маяковского, ул. 93. Телефоны: редактора — 2-46-87; редактора отдела — 2-85-07; ответственного секретаря — 2-24-00; отдела: нар[illegible] — 2-24-44, промышленности и транспорта — 2-24-01; сельского хозяйства — 2-21-06; культуры — 2-24-05; писем — 2-21-07; корректорская — 2-80-84.

НАШ АДРЕС: [illegible] г. Грозный, ул. Маяковского, 93. Телефоны: редактора — 2-46-87; заместителя редактора — 2-85-07; ответственного секретаря — 2-24-00; отдела партийной жизни — 2-24-44; промышленности и транспорта — 2-24-01; сельского хозяйства — 2-21-06; культуры — 2-24-05; писем — 2-21-07; корректорской — 2-80-84.

Газет ярадуш шиъаре, орсий, цІечтан деношка

Сдано в [illegible]

«Грозненский рабочий» издательство типографии, Маяковского, 93.

Типография издательства «Грозненский рабочий», ул. Маяковского, 93.

Заказ № 3260